

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१६

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

ओबीसी आर्थिक विकास महामंडळाचे भागभांडवल शासनाद्वारे वाढविण्याबाबत

(१) ३८७९ (२२-१२-२०१४). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ओबीसी आर्थिक विकास महामंडळाचे राज्यशासनाद्वारे भागभांडवल वाढविण्याचा विचार आहे काय,

(२) या महामंडळातून ओबीसी विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक अभ्यासक्रमातील पदव्युत्तर, विदेशी शिक्षणा सोबतच "पदविका" अभ्यासक्रमासाठी शैक्षणिक कर्ज योजना सुरु करण्यात येणार आहे काय?

श्री. राजकुमार बडोले (१८-०१-२०१६) : (१) ओबीसी आर्थिक विकास महामंडळाचे अधिकृत भागभांडवल रु.२५० कोटी इतके असून भागभांडवल वाढीचा प्रस्ताव महामंडळाकडून प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करणे शक्य आहे.

(२) महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त आणि विकास महामंडळ, राष्ट्रीय मागासवर्ग वित्त आणि विकास महामंडळाची वाहिनीकृत यंत्रणा म्हणून काम करते. राष्ट्रीय महामंडळाच्या निकषानुसार व्यावसायिक, वैद्यकीय व अभियांत्रिकी पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेत असलेल्या मान्यता प्राप्त संस्थेतील पात्र विद्यार्थ्यांना सदरील योजनेचा लाभ घेता येतो. सद्यःस्थितीत ही योजना पदविका अभ्यासक्रमासाठी शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना लागू होत नाही.

आदिवासी वसतीगृहातील असुविधा तसेच शैक्षणिक शिष्यवृत्ती न मिळाल्याबाबत

(२) ६६८२ (०९-०४-२०१५). श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर), श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव), श्री. मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय आदेशानुसार आदिवासी वसतीगृहातील असुविधा तसेच शैक्षणिक शिष्यवृत्ती न मिळाल्यामुळे ठाणे, रायगड व पालघर या तीन जिल्ह्यातील आदिवासी वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांनी माहे डिसेंबर २०१४ मध्ये आमरण उपोषण सुरु केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर विद्यार्थ्यांशी मा. आयुक्त आदिवासी विकास यांनी दिनांक २२ डिसेंबर, २०१४ रोजी पनवेल येथील वसतीगृहात जाऊन चर्चा केली हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास विद्यार्थ्यांच्या प्रमुख मागण्या काय आहेत व त्यांना शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०३-०२-२०१६) : (१) पेण, जि.रायगड प्रकल्पांतर्गत आदिवासी मुला-मुलींचे शासकीय वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांनी पनवेल, जि.रायगड येथील मुलांच्या शासकीय वसतीगृहात दि.१९.१२.२०१४ रोजी सायंकाळपासून उपोषण सुरु केले होते, ही बाब खरी आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) पनवेल, जि.रायगड येथील आदिवासी मुलांच्या शासकीय वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांनी वसतीगृहात सोयीसुविधा, भोजन, पिण्याचे पाणी, आरोग्य, मुलींची सुरक्षितता, शिष्यवृत्ती, मासिक निर्वाहभत्ता इ. मागण्यांकरिता उपोषण केले होते.

आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांनी दि.२२.१२.२०१४ रोजी पनवेल येथे सामुहीक उपोषणास बसलेल्या विद्यार्थ्यांची भेट घेऊन त्यांच्या मागण्यांसंबंधी चर्चा केल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी उपोषण मागे घेतले.

विभागाच्या दि.११.११.२०११ चा शासन निर्णय व दि.१०.०४.२०१३ रोजीच्या शासन शुद्धिपत्रकानुसार व उपलब्ध जागेनुसार वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना मुलभूत सोयी-सुविधा पुरविल्या जात आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी आदिवासी विकास विभागाच्या वतीने ठाणे जिल्ह्यात वसतीगृह सुरु करण्याबाबत

(३) ७३८१ (१०-०४-२०१५). श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिक्षणाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी आदिवासी

वि.स. १५४ (३)

विकास विभागाच्या वतीने ठाणे जिल्ह्यात ४ वसतीगृह सुरु करण्याचा निर्णय माहे डिसेंबर, २०१४ मध्ये घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई शहरातदेखील अशा प्रकारे वसतीगृह सुरु करण्याबाबत शासन विचाराधीन आहे काय,

(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०३-०२-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, विभागाच्या दि.०६.१२.२००७ च्या शासन निर्णयान्वये ठाणे जिल्ह्यात मुलांसाठी १००० क्षमतेचे व मुलींसाठी ५०० क्षमतेचे शासकीय वसतीगृह अशी दोन वसतीगृहे मंजूर करण्यात आलेली आहेत.

(२) मुंबई शहरात देखील विभागाच्या दि.१३.१०.२००३ च्या शासन निर्णयान्वये ७५ क्षमतेचे १ वसतीगृह व दि.०६.१२.२००७ च्या शासन निर्णयान्वये १००० क्षमतेचे १ वसतीगृह अशी दोन वसतीगृहे मंजूर करण्यात आलेली आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शाळा व महाविद्यालयात रॅगिंग विरोधी समिती स्थापन करण्याचा घेतलेला निर्णय

(४) ७९३६ (०८-०४-२०१५). श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-

(१) राज्यातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासादरम्यान शाळा आणि महाविद्यालयांमध्ये होणाऱ्या रॅगिंग सारख्या चुकीच्या प्रथांमुळे विद्यार्थ्यांचे मानसिक आरोग्य व संतुलन बिघडू नये अशा प्रकाराला आळा बसावा यासाठी शासनाने प्रत्येक शाळा व महाविद्यालयात रॅगिंग विरोधी समिती स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील खाजगी व विनाअनुदानित शाळा, महाविद्यालयांचा उक्त निर्णयामध्ये समावेश करण्यात येणार आहे काय,

(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत अथवा सुरु असलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. विनोद तावडे (१४-०७-२०१६) :(१) होय.

(२) सर्व अनुदानित, विनाअनुदानित महाविद्यालये, सर्व विद्यापीठे यांचा समावेश करण्यात आला आहे. तथापि, शाळांना सदर शासन निर्णय लागू नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्धा नागरी बँकेचा "अ" दर्जा कायम राहण्याबाबत

(५) १२७४८ (०९-०४-२०१५). श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा नागरी बँकेचा "अ" दर्जा कायम रहावा याकरिता वर्धा जिल्ह्यातील सर्व शाखांमधून वीज देयक भरणे, नियोजन समितीत वर्धा नागरी बँकेचा समावेश करणे, जिल्हा मध्यवर्ती बँकेत अडकून राहिलेले रु.११ कोटी, नगरपरिषदातील कर्मचा-यांचे वेतन वर्धा नागरी बँकेतून व्हावे इत्यादी मागणी वर्धा नागरी बँकेच्या संचालकांनी शासनाकडे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागणी अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, त्यांची अंमलबजावणी शासनामार्फत करण्यात आली आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०३-२०१६) : (१) अंशतः खरे.

सदरचे निवेदन जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी, सहकारी संस्था, वर्धा यांनी दि.२४/९/२०१५ रोजी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांना सादर केलेल्या पत्रासोबत प्राप्त झाल्याचे सहकार आयुक्त यांनी कळविले आहे.

(२) सहकार आयुक्त यांनी त्यांच्या दिनांक १७.१०.२०१५ च्या पत्राने बँकेस लेखी उत्तर कळविले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जात प्रमाणपत्र मिळवण्यात होत असलेल्या अडचणी दूर करण्याबाबत

(६) १९०३६ (३०-०७-२०१५). श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर), श्री.गुलाबराव पाटील (जळगाव ग्रामीण), श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर), डॉ.शशिकांत खेडेकर (सिंदखेड राजा), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ), श्री.अर्जुन खोतकर (जालना), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.अवधूत तटकरे (श्रीवर्धा), श्री.शामराव पाटील (कराड), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगांव), मकरंद जाधाव (वाई), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.सुमन पाटील (तासगाव), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण) श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण

पूर्व), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जात प्रमाणपत्र मिळवण्यात अनेक अडचणी ठरणाऱ्या १९५० सालच्या वास्तव्याच्या अटीवर लवकरच उपाय काढण्याचे आश्वासन मा.मुख्यमंत्री यांनी माहे एप्रिल, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान महालक्ष्मी, मुंबई येथील कार्यक्रमात केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (११-०३-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर अट शिथिल करण्याबाबत भारताचे अटर्नी जनरल यांचे अभिप्राय मागविण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रायगड जिल्ह्यातील कर्जत गौरकामत रस्त्यांच्या डांबरीकरणाचे
काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(७) २२४८७ (१४-०८-२०१५). श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील कर्जत गौरकामत रस्त्यांच्या डांबरीकरणाच्या काम निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संबंधित अधिकारी व ठेकेदार यांच्या संगनमताने सदर रस्त्याचे काम सुरु असून निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदारांना पाठिशी घालणाऱ्या अधिकाऱ्यांची चौकशी करण्याबाबत कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०१-२०१६) : (१) नाही. प्रश्नांकित कि.मी. ११/०० ते १५/०० व ०/०० व २/०० व १५/०० ते १९/०० लांबीत एप्रिल २०१५ मध्ये पूर्ण केलेल्या लांबीत अतिवृष्टीमुळे खड्डे पडले होते. सदर खड्डे पावसाळ्यात खडी व ग्रीटने भरण्यात आले होते. सद्यस्थितीत खड्डे डांबर मिश्रीत खडीने भरण्याचे काम प्रगतीपथावर असून रस्ता वाहतुकीसाठी सुस्थितीत आहे.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मोखाडा तालुक्यात (जि.पालघर) येथे सुर्यमाळ केवनाळे येथे रस्त्यावर भूयारी गटाराचे अनावश्यक बांधकाम करून निधीचा दुरुपयोग झाल्याबाबत

(८) २२७७५ (३१-०७-२०१५). श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोखाडा तालुक्यात (जि. पालघर) गाव किंवा रहदारी असेल अशा ठिकाणी भूयारी गटाराची संकल्पना न राबविता मोखाडा सार्वजनिक बांधकाम विभागाने तालुक्यापासून ४० कि.मी. दूर असलेल्या सुर्यमाळ केवनाळे या अति दुर्गम व जंगल परिसर असलेल्या भागात रस्त्यावर भूयारी गटाराचे अनावश्यक बांधकाम करून सुमारे २५ लाख निधीचा दुरुपयोग करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त कामे आवश्यकता नसताना गैर मार्गाने करून यामध्ये आर्थिक निधीचे गैरव्यवहार झाल्याचे आढळून आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या सर्व कामाची स्वतंत्र यंत्रणेमार्फत चौकशी करण्यात येऊन दोषी असलेल्या संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१२-०१-२०१६) : (१) नाही.

(२) सुर्यमाळ-कवनाळे रस्त्याचा भाग सखल असल्याने पावसाळ्यात गटार, माती व चिखलाने भरून पाणी डांबरी रस्त्यावरून वाहून रस्त्याचा डांबरी पृष्ठभाग वारंवार खराब होत असल्याने सरपंच ग्रामपंचायत सुर्यमाळ यांनी रस्त्यावर बंद गटारीचे काम ठराव करून सदरचे काम ठक्करबाप्पा योजनेतून करण्यासाठी प्रकल्प कार्यालयास कळविले होते. त्याअनुषंगाने प्रकल्प अधिकारी जव्हार यांनी या कामास प्रशासकीय मान्यता दिली होती. त्या आदेशानुसार भूयारी गटारीचे बांधकाम केले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पांढरकवडा येथे आदिवासी बांधवना देण्यात येणारे विविध साहित्य आश्रमशाळेत विनावापर पडले असल्याबाबत

(९) २३४६० (३१-०७-२०१५). डॉ.अशोक उईके (राळेगाव), श्री.संजिवरेड्डी बोदकुरवार (वणी), श्री.राजू तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) यवतमाळ जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी कार्यालय पांढरकवडा येथे आदिवासी बांधवना देण्यात येणारे विविध साहित्य आश्रमशाळेत विनावापर पडले असल्याचे दिनांक १७ मे, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर साहित्य आदिवासी लाभार्थ्यांना वाटप न झाल्यामुळे गरजूंना याचा लाभ घेता आला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले तसेच दोषी अधिका-यांवर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णु सवरा (०५-०३-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

सदरील साहित्य प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्याने प्रकल्प अधिकारी, पांढरकवडा यांचे पत्र क्रमांक ४३२३/१३९ व १०४ अन्वये मा.जिल्हा सत्र न्यायालय, यवतमाळ यांना साहित्य वाटप करण्यासाठी परवानगी मागविलेली आहे. परंतु अद्याप परवानगी अप्राप्त आहे.

(३) तत्कालीन प्रकल्प अधिकारी १. श्री.बी.एस.संदाने,

२. श्री.डी.एस.जाधव, वरिष्ठ लिपिक,

३. श्री.आर.एस.आत्राम, स.प्र.अ. (शिक्षण)

४. श्री.ए.एल.ठाकूर, वरिष्ठ लिपिक,

५. श्री.अरुण कुमार जाधव, तत्कालीन प्रकल्प अधिकारी यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशीची कारवाई सुरु आहे.

६. जनता फर्निचर मार्ट, पांढरकवडा यांचेविरुद्ध FRI क्र.९५ दि.४/०८/२००९ अन्वये पोलीस स्टेशन, पांढरकवडा येथे गुन्हा दाखल केलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सामाजिक न्याय विभागाने विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीची रक्कम विविध
महाविद्यालयाकडे अद्याप वर्ग केली नसल्याबाबत**

(१०) २४२८१ (३०-०७-२०१५). श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाच्या शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्यांना राज्याच्या सामाजिक न्याय विभागाच्या आदेशानुसार विविध महाविद्यालयांमध्ये इतर मागासवर्गीय भटक्या विमुक्त व विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश दिला जात आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१४-१५ मध्ये सामाजिक न्याय विभागाने या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीची रक्कम विविध महाविद्यालयाकडे अद्याप वर्ग केलेली नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सामाजिक न्याय विभागाने कोणत्या अभ्यासक्रमासाठी फ्रिशिप व शिष्यवृत्ती आहे याची पुर्वसुचना शिक्षण संस्थांना दिली नसल्यामुळे शैक्षणिक संस्थांना शासनाकडून शिष्यवृत्तीची रक्कम मिळणार नसल्याने उक्त संस्थानी विद्यार्थ्यांकडे फीसाठी तगादा लावला आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. १५४ (८)

- (४) असल्यास, उक्त शिष्यवृत्तीची रक्कम भरणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२०-०२-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) सन २०१४-१५ मध्ये भारत सरकार शिष्यवृत्ती व शिक्षण फी परीक्षा फी प्रतिपूर्तीसाठी इतर मागासवर्गीय, भटक्या विमुक्त व विशेष मागास प्रवर्गातील प्राप्त अर्जांची संख्या ११,४१,८६७ असून त्यापैकी ६,३१,२८८ अर्ज निकाली काढण्यात आले आहेत. उर्वरित ५,१०,५७९ अर्जांपैकी २,८४,७४० अर्ज महाविद्यालय स्तरावर व २,२५,८३९ अर्ज जिल्हा स्तरावर प्रलंबित आहेत.

(३) ज्या अभ्यासक्रमांना शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देय आहे, अशा अभ्यासक्रमांची जिल्हा निहाय/महाविद्यालय निहाय यादी ई-स्कॉलरशिपच्या वेबसाईटवर उपलब्ध केलेली आहे.

(४) प्रलंबित अर्ज सन २०१५-१६ मध्ये मंजूर असलेल्या निधीतून प्राधान्याने निकाली काढण्याबाबतच्या सूचना दिनांक २४ एप्रिल, २०१५ च्या पत्रान्वये संचालक, विजाभज, विमाप्र व इमाव संचालनालय, पुणे यांनी सर्व सहायक आयुक्त, समाजकल्याण यांना दिलेल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पैठण-पाटेगांव येथील पुलाच्या दुरुस्तीबाबत

(११) २६०९१ (३१-०७-२०१५). श्री.संदीपानराव भुमरे (पैठण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पैठण-पाटेगांव येथील पुल नादुरुस्त झाल्यामुळे त्या पुलावर अपघात होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पुलाच्या दुरुस्तीची कामे हाती घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) सदर पुल तात्काळ दुरुस्त करण्याकरिता किती निधीची तरतूद करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२५-०१-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

तथापि, पुलाची दुरुस्ती करण्यासंदर्भात काही कामे आवश्यक आहेत.

(२) व (३)

पुलाच्या दुरुस्तीसाठी लागणाऱ्या आवश्यक बाबी रस्ते व पुल देखभाल दुरुस्ती कार्यक्रमांतर्गत प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील सावित्री पुलाच्या बांधकामाला
वृक्षांचा वेढा असून पुलाला धोका असल्याबाबत**

(१२) २६५०७ (३०-०७-२०१५). श्री.भरतशेठ गोगावले (महाड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गावरील सावित्री पुलाच्या बांधकामाला वृक्षांचा वेढा बसला असून सदरच्या वृक्षांची मुळे ही पुलांच्या बांधकामाच्या आत खोलवर गेल्याने या पुलाला धोका निर्माण झाल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पुल कोणत्याही क्षणी ऐन पावसाळ्यात कोसळून मोठी दुर्घटना होऊ शकते अशी स्थिती निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर पुलाची शासनाने पाहणी केली आहे व त्यात काय आढळून आले,

(४) तसेच तदनुसार उक्त पुलाच्या दुरुस्तीकरीता शासनाने निधी उपलब्ध केला आहे काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (३०-०१-२०१६) : (१), (२) व (३) मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ६६ वरील कि.मी. १२९/४०० मध्ये सावित्री नदीच्या पात्रावर ब्रिटिशकालिन मोठा पूल आहे. सदर पुलाच्या सांधेजोडामध्ये काही किरकोळ स्वरूपात झाडे उगवलेली आढळली. ती झाडे पूलास हानी न पोहोचता मूळासकट काढून टाकण्यात आली आहेत. प्रतिवर्षी पावसाळ्यापूर्वी व पावसाळ्यानंतर नियमित पाहणीत अशी झाडे, पूलास हानी न पोहोचता, काढून टाकण्यात येतात. सदर पूल तांत्रिक दृष्ट्या सक्षम असून त्यावरून वाहनांची वाहतूक सुरळीतपणे सुरु आहे.

(४) मुंबई-गोवा रा.म.क्र. ६६ च्या कि.मी. ८४/०० ते १६१/०० या भागाच्या चौपदीकरणास केंद्रसरकारने मान्यता दिली असून सावित्री नदीवरील जुन्या पुलाची दुरुस्ती चौपदीकरणाच्या प्रकल्पात समाविष्ट आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**चिखली-बेराळा फाटा-देऊळगांव राजा ते जालना या राष्ट्रीय महामार्ग या
रस्त्यांच्या कामात झालेला गैरवयवहार**

(१३) २७१९८ (०४-०८-२०१५). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिखली-बेराळा फाटा-देऊळगांव राजा ते जालना या राष्ट्रीय महामार्ग क्र ७५३ (ए) चे फोरलेन काम मंजूर करण्यात आलेले असून गेल्या अनेक वर्षांपासून सदर रस्त्याचे काम अपूर्ण अवस्थेत असल्याचे नुकतेच माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्यांच्या कामात मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाला असून सदर कामाची संपूर्ण चौकशी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबांची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२८-०१-२०१६) : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) संबंधीत खाजगीकरणांतर्गतचे काम उद्योजकाने विहित कालावधीत पूर्ण केलेले नाही व शेवटी अपुर्णावस्थेतच हे काम बंद करण्यात आले. यामुळे संबंधीत उद्योजकाचे नाव काळ्या यादीत टाकण्याची कार्यवाही शासनाने केली आहे.

बेराळा फाटा, चिखली-आमडापूर-खामगांव ची लांबीतील मुळ उद्योजक व पर्यायी उद्योजक करारनामा रद्द करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे.

तसेच जालना देऊळगांवरजा -बेराळा फाटा रा.मा. १७६ रस्त्याचे चौपदरीकरण करणे या प्रकल्पाचा करारनामा रद्द करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जात वैधता प्रमाण पत्रासाठी "बार्टी" या संस्थेकडून
ऑनलाईन नोंदणी करण्याच्या प्रक्रियेबाबत**

(१४) २८७९४ (२३-१२-२०१५). डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात १२ वी चे शिक्षण घेत असलेल्या अनुसूचित जाती-जमाती आणि इतर मागास प्रवर्गातील विद्यार्थी त्यांची जात वैधता प्रमाण पत्रासाठी "बार्टी" या संस्थेकडून ऑनलाईन नोंदणी करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विद्यार्थ्यांने जात वैधता प्रमाणपत्रासाठी भरलेले ऑनलाईन अर्ज जात पडताळणी समितीकडे सादर केले जातात ही व्यवस्था फक्त शहरी भागातील विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध असल्याने ग्रामीण भागातील विद्यार्थी अडचणीत आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बार्टी या संस्थेने जात वैधता प्रमाणपत्र काढण्यासाठी सुरु केलेल्या प्रक्रियेतील निकषामध्ये बदल केल्याने विद्यार्थ्यांना जात प्रमाणपत्र वैधतेसाठी वारंवार जावे लागत असल्याने त्यांनी मा. सामाजिक न्याय मंत्र्याकडे तक्रार निवेदने पाठवूनही अद्याप शासनाने निर्णय घेतला नाही हे हि खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या विद्यार्थ्यांना जात वैधता प्रमाणपत्रासाठी आवश्यक कागदपत्रे जमवून संबंधित समाज कल्याण विभागात जमा करण्याची व त्याचा पाठपुरावा घेण्याची जबाबदारी यापूर्वी महाविद्यालयांना देण्यात आल्यामुळे ग्रामीण भागातील मुंबई, ठाणे. नवी मुंबईसह विविध शहरांमध्ये शिक्षणासाठी आलेल्या विद्यार्थ्यांना जात वैधतेसाठी अभ्यास सोडून अनेक कसरती कराव्या लागत असल्याचे कळते, हे ही खरे आहे काय,

- (५) असल्यास, उक्त बाबतीत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (११-०३-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

ऑनलाईन अर्ज करताना शहरी व ग्रामीण असा भेदभाव नाही. जातपडताळणी नियम २०१२ नुसार जातपडताळणी प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता आवश्यक ते जातीचे पुरावे, कागदपत्रे देण्यात आल्यास, सदर प्रमाणपत्र प्राप्त होण्यास कोणतीही अडचण उद्भवत नाही.

(३) व (४) हे खरे नाही.

ऑनलाईन अर्ज स्विकारताना कुठल्याही प्रकारच्या जादा कागदपत्रांची अर्जदाराकडून मागणी करण्यात आलेली नसल्यामुळे अर्जदारांनी कागदपत्रांकरिता धावपळ करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कृषी उत्पन्न बाजार समिती सिंदी रेल्वे उपबाजार समिती सेलू यांच्या गैरकारभाराची चौकशी करून कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना थकीत रक्कम तातडीने मिळणे बाबत

(१५) २८९०० (२२-१२-२०१५). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र कृषी उत्पन्न खरेदी विक्री (विकास व विनियमन) अधिनियम १९६३ च्या अंतर्गत कृषी उत्पन्न बाजार समिती सिंदी रेल्वे उपबाजार समिती सेलू यांच्या गैरकारभाराची चौकशी करून कापूस उत्पादक शेतकऱ्यांना थकीत रक्कम मिळणे बाबत स्थानिक प्रतीनिधी, अचलपूर यांनी दिनांक २२ जुलै, २०१५ रोजी शासनाकडे पत्र लिहून मागणी केली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास शासन शेतकऱ्यांना थकीत रक्कम व्याजासह देण्याबाबत सकारात्मक आहे काय,

(३) असल्यास, व्यापाऱ्यांच्या चुकीने शेतकऱ्यांचे नुकसान झाल्यास अनुज्ञप्ती धारकांच्या बँक आश्वसित रकमेतून देय रक्कम शेतकऱ्यांना देण्याची तरतूद असूनही समिती सचिव आणि कंपनी मालक यांनी शेतकऱ्यांच्या केलेल्या फसवणुकीबद्दल शासन कोणती कारवाई करणार आहे,

(४) असल्यास शासनाने या बाबत कोणती कारवाई केली आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१८-०२-२०१६) : (१) होय.

(२), (३), (४) व (५) सिंदी (रे.) कृषि उत्पन्न बाजारसमितीचे अनुज्ञप्तीधारक व्यापारी श्री.सुनिल प्रभाकरराव टालाटुले यांनी सन २०१४-१५ साठीच्या कापूस खरेदीची रक्कम

शेतकऱ्यांना अदा केलेली नसल्याबाबत प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने पणन अधिनियमाच्या कलम ४० अन्वये दि.५.९.२०१५ रोजीच्या आदेशान्वये चौकशी अधिकाऱ्याची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. चौकशी अहवाल अद्याप प्रलंबित आहे.

तसेच जिल्हा उपनिबंधकांनी पणन अधिनियमाच्या कलम ५७ अन्वये सदर प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी न्यायाधिकरण स्थापन करण्याचे दि.२०.७.२०१५ रोजी आदेश पारित केले आहेत. सदर आदेशाविरुद्ध श्री.टालाटुले यांनी शासनाकडे अपिल दाखल केले असून सदर अपिल अद्याप प्रलंबित आहे.

समाजकल्याण विभागीय कार्यालयाकडून घाटी येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या व रुग्णालयाच्या बँक खात्यात बेहिशोबी रक्कम जमा झाल्याबाबत

(१६) २९००३ (२३-१२-२०१५). श्री.अतुल सावे (औरंगाबाद पूर्व) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद शहरातील समाजकल्याण विभागीय कार्यालयाकडून घाटी येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या व रुग्णालयाच्या बँक खात्यात मार्च २०१३ पासून रुग्णालयाच्या अधिष्ठानाच्या स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद खात्यामध्ये ९ मार्च, २०१३ ते २० जून, २०१५ पर्यंत १ कोटी ४८ लाख रुपये बेहिशोबी रक्कम जमा करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रक्कम समाज कल्याण विभागाने कोणत्या कारणासाठी बँकेत जमा केली आहे,

(३) असल्यास, उक्त बाबतीत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले तसेच जबाबदार असलेल्यांच्या विरुद्ध शासनाने कोणाती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे व बँकेत जमा केलेली बेहिशोबी रक्कम शासनाने ताब्यात घेतली आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१४-०३-२०१६) : (१) नाही.

सहायक आयुक्त, समाजकल्याण, औरंगाबाद यांनी भारत सरकार शिष्यवृत्ती तसेच शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती व इतर शुल्कासाठी शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, औरंगाबाद यांच्या शहागंज येथील स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद मधील बँक खात्यात सन २०१३-१४ मध्ये रुपये १,४५,९९,२५७/- व सन २०१४-१५ मध्ये रुपये १,१४,६६,४९७/- अशी एकूण रुपये २,६०,६५,७५४/- इतकी रक्कम जमा केली आहे.

(२) सदर रक्कम सन २०१३-१४ व सन २०१४-१५ या वर्षातील अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती, शिक्षण फी, परीक्षा व इतर शुल्काच्या प्रतिपूर्तीसाठी जमा केलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात उत्पादनाखाली असलेल्या ६२ पैकी ५६ सुतगिरण्यांकडे थकबाकी
असतानाही गिरण्यांना सवलतीचे प्रस्ताव दिल्याबाबत**

(१७) २९२६८ (२२-१२-२०१५). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात उत्पादनाखाली असलेल्या ६२ पैकी ५६ सुतगिरण्यांकडे १२११ कोटी रुपयांची थकबाकी असतानाही महसुल आणि वस्त्रोद्योग मंत्र्यांनी या गिरण्यांना कोटयावधीच्या सवलतीचे प्रस्ताव तयार करण्याचे सूचना दिल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने सवलत दिल्यानंतर गिरण्यांकडे असलेली थकबाकी वसूल करण्याकरीता कोणते धोरण ठरविले आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२०-०२-२०१६) : (१) व (२) महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महासंघाच्या प्रतिनिधींनी, लोक प्रतिनिधींनी तसेच सहकारी सुतगिरण्यांच्या प्रतिनिधींनी सहकारी सुतगिरण्या अडचणीत असल्याने सुतगिरण्यांना शासनाने मदत करावी अश्या मागण्या प्राप्त झाल्या होत्या त्याअनुषंगाने विविध स्तरावर बैठकी घेण्यात आल्यात तदनंतर हिवाळी अधिवेशनात सन्माननीय सदस्यांनी विधानसभेत सुतगिरण्या अडचणीत असल्याने सुतगिरण्यांना शासनाने मदत करावी अशी लक्षवेधी सूचना उपस्थित केली होती. सदर लक्षवेधी सूचनेच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनाचे अनुषंगाने मा.मंत्री (वस्त्रोद्योग) यांचे अध्यक्षतेखाली बैठक आयोजित करण्यात आली होती. त्यानुसार सहकारी सुतगिरण्यांबाबत धोरण तयार करण्याचे सध्या विचाराधीन आहे. त्यामुळे अद्याप सहकारी सुतगिरण्यांना सवलतीबाबत धोरण ठरलेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी राज्यात एकच केंद्र असून परिणामी
सर्वेक्षणानुसार निम्न्या अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र नसल्याबाबत**

(१८) २९४९० (१८-०१-२०१६). श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी), श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर असलेल्या मुंबई शहरात अपंगाच्या प्रश्नाकडे दुर्लक्ष होत असून बस रेल्वे सरकारी कार्यालये, शाळा महाविद्यालयात अपंगांसाठी स्वतंत्र व्यवस्था नाही हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी राज्यात एकच केंद्र असून परिणामी सर्वेक्षणानुसार निम्न्या अपंगांकडे अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे,

- (३) असल्यास, अपंगाच्या समस्या समजून घेण्यासाठी शासनाची एकही हेल्प लाईन नसल्याचे उघड झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास याबाबत राज्य शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१६-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

मुंबई शहरात अपंगांकरीता कार्यरत असलेल्या विशेष २६ शाळांमध्ये रॅम्प व रेलिंगची व्यवस्था करण्यात आलेली आहे. तसेच अपंग व्यक्तींना सुलभ संचार करता यावा याकरिता अस्थिव्यंगाकरीता रॅम्पस, रेलिंग, लिफ्ट, शौचालय, अंधकरिता सिग्नल तसेच वॉकींग पाथ करणे, कर्णबधीरांकरीता माहितीदर्शक फलक लावणे इत्यादी सोयीसुविधा करणेबाबत या विभागाकडून सर्व संबंधितांना दि.२ डिसेंबर, २००३ व दि.१२ जुलै, २०१३ अन्वये तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून दि.१० मार्च, २०१३ व दि.१० मे, २०१३ च्या शासन परिपत्रकान्वये सूचना निर्गमित करण्यात आलेल्या आहेत.

(२), (३) व (४) हे खरे नाही.

राज्यातील अपंगांना डिसेंबर, २०१२ पूर्वी अपंगत्व प्रमाणपत्रे विहित नमुन्यात हस्ताक्षराने (मॅन्युअल) तयार करून दिली गेली आहेत. तद् नंतर सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय दिनांक ६.१०.२०१२ अन्वये अपंगांना संगणकीय प्रणालीद्वारे अपंगत्वाची प्रमाणपत्रे देण्याची कार्यवाही दि.३ डिसेंबर, २०१२ पासून सुरु करण्यात आली. दि.३.१२.२०१२ नुसार आजमितीस एकूण २,६१,००६ इतक्या अपंगांना संगणकीय प्रणालीद्वारे अपंगत्वाची प्रमाणपत्रे देण्यात आलेली आहेत. तसेच अपंगांना प्रमाणपत्र वितरीत करण्याबाबत सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या अधिपत्याखालील राज्यातील २३ जिल्हा रुग्णालये, ३ सामान्य रुग्णालये, १५ शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये तसेच ४ अन्य रुग्णालयातून अशा एकूण ४५ संस्थांमधून वितरीत करण्यात येत असून राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात १ ते २ उपजिल्हा रुग्णालयाची निवड करून तेथे अपंगत्वाचे संगणकीय प्रमाणपत्र देण्याची सुविधा सुरु करण्याचे प्रस्तावित आहे. तसेच महिला, मुले व ज्येष्ठ नागरीकांसाठी असलेल्या १०३ या हेल्पलाईनची सुविधा अपंगांनाही उपलब्ध करून देण्याबाबत या विभागाच्या दि.२७.२.२०१४ च्या पत्रान्वये गृह विभागास विनंती करण्यात आलेली आहे.

हंगाम संपूनही शेतकऱ्यांना ऊसाच्या एफआरपीची थकित रक्कम मिळत नसल्याबाबत

(१९) २९५४५ (२२-१२-२०१५). श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राहुल जगताप (श्रीगांदा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील १७८ पैकी आठ साखर कारखान्यांची ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना वाजवी दराची पूर्ण रक्कम (एफ.आर.पी.) दिली आहे. तर चार कारखान्यांकडून प्रत्येकी सुमारे ५० लाख रुपये देणे बाकी आहे. त्यामुळे हंगाम संपल्यानंतरही १६४ साखर कारखान्यांनी सुमारे १८ ते १९

लाख ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना ही रक्कम दिली नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) हंगाम संपूनही शेतकऱ्यांना ऊसाच्या एफआरपीची थकित रक्कम मिळत नसल्याने एफआरपीची थकित रक्कम त्वरीत मिळावी आणि आगामी हंगामात ऊसाला प्रतिटनाला रुपये ३ हजार भाव मिळावा, यासाठी माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये साखर आयुक्तालयासमोर आंदोलन करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कोणकोणत्या कारखान्यांनी एफआरपी प्रमाणे दर दिला नाही आणि त्यांचेवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, शेतकऱ्यांच्या उक्त मागण्या पूर्ण करण्यासाठी कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(५) नसल्यास, त्यामागील सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०३-२०१६) : (१) माहे ऑगस्ट, २०१५ अखेर सन २०१४-१५ चा गाळप हंगाम घेतलेल्या १७८ पैकी १७ साखर कारखान्यांनी FRP प्रमाणे संपूर्ण ऊस देयके शेतकऱ्यांना अदा केली होती. तर उर्वरित १६१ कारखान्यांकडे FRP प्रमाणे रु.२९०५.६४ कोटी देयके थकित होती.

सन २०१४-१५ चा हंगाम संपल्यावर दि.१५/०१/२०१६ अखेर १४० साखर कारखान्यांनी FRP प्रमाणे संपूर्ण ऊस देयके अदा केली असून ३८ कारखान्यांकडे रु.२८५.८९ कोटी ऊस देयके थकित आहेत.

(२) थकीत FRP व ऊसाला प्रतिटन रुपये ३ हजार भाव मिळावा यासाठी माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये साखर आयुक्तालयासमोर आंदोलन करण्यात आले नाही. तथापि शेतकरी संघटना (शरद जोशी प्रणीत) यांनी दि.१६/१०/२०१५ चे निवेदनाद्वारे हंगाम २०१५-१६ मध्ये गाळप होणाऱ्या ऊसाला प्रतिटन रु.३२००/- प्रमाणे तर अखिल भारतीय किसान सभा, पुणे यांनी दि.३०/१०/२०१५ चे निवेदनाद्वारे रु.३७००/- प्रमाणे भाव मिळावा अशी मागणी केली होती.

(३) दि.१५/०१/२०१६ अखेरच्या ऊसदर देयबाकी अहवालानुसार खालील ३८ कारखान्यांकडे FRP प्रमाणे ऊस देयके थकीत आहेत. सोबत ३८ कारखान्याची यादी परिशिष्ट अ जोडले आहे.

हंगाम २०१४-१५ मध्ये थकीत FRP संदर्भात खालील १२ कारखान्यांवर शुगरकेन कंट्रोल ऑर्डर, १९६६ नुसार RRC कारवाई करण्यात आलेली आहे. उर्वरित कारखान्यांच्या सुनावण्या सुरु आहेत. सोबत १२ कारखान्याची यादी परिशिष्ट ब जोडले आहे.

(४) हंगाम २०१४-१५ मध्ये गाळप घेतलेल्या कारखान्यांना FRP प्रमाणे दर अदा करणेसाठी केंद्र व राज्य शासनामार्फत खालीलप्रमाणे मदत करण्यात आली आहे.

१. राज्य शासनाने सन २०१४-१५ च्या हंगामामधील ऊस खरेदी कर माफ केलेला आहे.

२. केंद्र शासनाने दि.२७.२.२०१५ च्या अधिसूचनेनुसार १४ लाख मे. टन कच्च्या साखरेच्या निर्यातीसाठी प्र.मे.टन रु.४०००/- प्रमाणे अनुदानाचा निर्णय घेतला आहे व राज्य शासनाने दि.२३/६/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१०००/- प्रमाणे निर्यात अनुदान देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

३. केंद्र शासनाने सन २०१४-१५ साठी दि.२३.०६.२०१५ अन्वये सॉफ्ट लोन योजनेचे पॅकेज जाहीर केलेले असून त्याअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या कर्ज रकमेवर १०% प्रमाणे होणाऱ्या पहिल्या वर्षाच्या व्याजाची रक्कम अनुदान म्हणून केंद्र शासन देणार आहे. या योजनेअंतर्गत पुढील ४ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनामार्फत देण्याचा निर्णय शासन निर्णय दि.३०/७/२०१५ अन्वये घेतला आहे. तसेच सन २०१४-१५ मध्ये हंगाम घेतलेले परंतु सन २०१३-१४ मध्ये बंद असलेले २२ कारखान्यांना आणि या दोन्ही योजनांचा लाभ न मिळू शकलेल्या ६ कारखान्यांनाही सदर योजनेप्रमाणे लाभ होणेसाठी कर्ज योजना राबविण्याचा आणि ५ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनामार्फत देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे. या योजनेअंतर्गत एकूण १३७ कारखान्यांना बँकाकडून रु.१६५७.९५ कोटी रकमांचे कर्ज वितरीत झाले असून त्यावरील व्याज अनुदान वरीलप्रमाणे देण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विधानसभा अतारांकित प्रश्न क्रमांक २९५४५ सोबतचे परिशिष्ट-अ
हंगाम २०१४-१५ मध्ये थकीत FRP असलेले साखर कारखाने**

अ.क्र.	जिल्हा	साखर कारखान्याचे नांव
१	२	३
१	कोल्हापूर	महाडीक शुगर अँगो
२	हिंगोली	भाऊराव चव्हाण युनिट-२
३	लातूर	सिध्दी शुगर्स
४	अहमदनगर	प्रसादर शुगर
५	नांदेड	भाऊराव चव्हाण युनिट-१
६	नांदेड	भाऊराव चव्हाण युनिट-३
७	उस्मानाबाद	भिमार्शंकर शुगर
८	सांगली	महाकाली सहकारी साखर कारखाना
९	परभणी	रत्नप्रभा शुगर
१०	हिंगोली	पुर्णा सहकारी साखर कारखाना
११	अहमदनगर	संगमनेरभाग
१२	सोलापूर	कुर्मदास सहकारी साखर कारखाना
१३	पुणे	छत्रपती सहकारी साखर कारखाना
१४	अहमदनगर	वृध्देश्वर सहकारी साखर कारखाना
१५	सातारा	प्रतापगड-किसनवीर
१६	सोलापूर	मकाई सहकारी साखर कारखाना
१७	नांदेड	भाऊराव चव्हाण यु.४
१८	नाशिक	आर्मस्ट्रॉंग शुगर
१९	उस्मानाबाद	विठ्ठलसाई मुस्म
२०	यवतमाळ	वसंत पुसद
२१	परभणी	महाराष्ट्र शेतकरी शुगर
२२	बीड	जयभवानी सहकारी साखर कारखाना
२३	सोलापूर	विजय शुगर
२४	सोलापूर	शेतकरी चांदापुरी शुगर
२५	सोलापूर	शंकररत्न शुगर
२६	नाशिक	के.के.वाघ छत्रपती संभाजीराजे
२७	पुणे	भीमा सहकारी साखर कारखाना पाटस
२८	सोलापूर	आदिनाथ सहकारी साखर कारखाना

२९	सोलापूर	स्वामीसमर्थ सहकारी साखर कारखाना
३०	सोलापूर	शंकर सहकारी साखर कारखाना
३१	पुणे	राजगड सहकारी साखर कारखाना
३२	सातारा	कुमुदा-रयत सहकारी साखर कारखाना
३३	जळगांव	मधुकर सहकारी साखर कारखाना
३४	जळगांव	चोपडा सहकारी साखर कारखाना
३५	अहमदनगर	साईकृपा युनिट-२
३६	लातूर	साईबाबा शुगर
३७	सोलापूर	आर्यन शुगर
३८	उस्मानाबाद	जयलक्ष्मी शुगर

विधानसभा अतारांकित प्रश्न क्रमांक २९५४५ सोबतचे परिशिष्ट-ब
हंगाम २०१४-१५ मध्ये थकीत FRP संदर्भात शुगरकेन कंट्रोल ऑर्डर, १९६६ नुसार
RRC कारवाई करण्यात आलेले १२ कारखाने

अ.क्र.	साखर कारखाना	प्रकार
१	२	३
१	कुटुरकर शुगर्स, जि.नांदेड	खाजगी
२	जयलक्ष्मी शुगर्स लि.उस्मानाबाद	खाजगी
३	कुमुदा-रयत ससाका, जि.सातारा	खाजगी
४	आर्यन शुगर्स, जि.सोलापूर	खाजगी
५	महाराष्ट्र शेतकरी शुगर्स, जि.परभणी	खाजगी
६	माणगंगा सहकारी साखर कारखाना, जि.सांगली	सहकारी
७	चोपडा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना, जि.जळगांव	सहकारी
८	श्री साईबाबा शुगर्स लि., जि.लातूर	खाजगी
९	श्री साईकृपा शुगर यु.२ अहमदनगर	खाजगी
१०	विजय शुगर, करकंब, { श्री विठ्ठल सहकारी साखर कारखाना, पंढरपूर, जि.सोलापूर}	खाजगी/सहकारी
११	स्वामीसमर्थ सहकारी साखर कारखाना, अक्कलकोट, जि.सोलापूर	सहकारी
१२	जयभवानी सहकारी साखर कारखाना, गेवराई, जि.बीड	सहकारी

राज्यात साखर व ऊस तोडणी कामगारांच्या समस्यांबाबत

(२०) २९८६५ (२१-०१-२०१६). श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गिरणी आणि साखर उद्योग हे देशातील सर्वात जुने उद्योग असून साखर उद्योगावर आज सच्चा कोटी जनता अवलंबून आहे असे असूनही मागील चौदा ते अठरा महिने साखर कामगारांचे पगार इ. झालेले नसल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात साखर कामगारांबरोबरच ऊसतोडणी कामगारांची संख्याही मोठी आहे त्यांचेही अनेक प्रश्न आहेत असे असूनही राज्यात शिक्षकांसह विविध घटकांसाठी स्वतंत्र मतदारसंघ आहे परंतु साखर व ऊस कामगारांचे प्रश्न सोडविण्यासाठी जनप्रतिनिधी नसल्याचे या कामगारांची गैरसोय होत आहे हे पाहता शासन त्वरीत आवश्यक कार्यवाही करणार वा करत आहे काय,

(३) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१८-०३-२०१६) : (१) साखर आयुक्तालयांकडील उपलब्ध माहितीनुसार दिनांक ३१/७/२०१५ अखेर राज्यातील गाळपाखालील, बंद, अवसायनातील, विनोदणी व विक्री झालेल्या कारखान्याकडे कामगारांची सुमारे रुपये ४३०.६२ कोटी थकीत वेतन असल्याचे दिसून येते.

(२) साखर कारखान्यातील कामगारांच्या मागण्याबाबत विचार करण्यासाठी मालक प्रतिनिधी व कामगार प्रतिनिधी व शासन यांची मिळून त्रिपक्षिय समितीची दि.०८/०७/२०१५ रोजी स्थापना कामगार विभागामार्फत करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**केंद्र सरकारने साखर कारखान्यांना कमी व्याज दराचे कर्ज द्यावे
अशी सूचना बँकांना केली असल्याबाबत**

(२१) ३०४०४ (२२-१२-२०१५). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र सरकारने साखर कारखान्यांना पुढील १५ दिवसांच्या आत १९०० कोटी रुपयांचे कमी व्याज दराचे कर्ज द्यावे अशी सूचना बँकांना केली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सूचनेचे बँकानी पालन करावे यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) होय. केंद्र शासनाने दि.२३/०६/२०१५ चे अधिसूचनेअन्वये गाळप हंगाम २०१४-१५ मधील एफ.आर.पी. प्रमाणे ऊस बिलाची देयबाकी शेतकऱ्यांना अदा करण्यासाठी साखर कारखान्यांना बँकामार्फत रु.६००० कोटी इतक्या रकमेची कर्ज योजना जाहीर केलेली आहे. त्यानुसार बँकाकडून साखर कारखान्यांना मंजूर होणाऱ्या कर्ज रकमेवरील प्रथम एक वर्षाचे व्याज अनुदान केंद्र शासनाकडून मिळणार आहे.

तसेच राज्य शासनाने शासन निर्णय दि.३०/७/२०१५ अन्वये केंद्रिय योजने अंतर्गत साखर कारखान्यांना मंजूर होणाऱ्या कर्ज रकमेवरील प्रथम एक वर्षाचे व्याज वगळून त्यापुढील चार वर्षांचे व्याज अनुदान देणेबाबत निर्णय जाहीर केलेला आहे.

वि.स. १५४ (१९)

(२) सॉफ्ट लोन योजनेच्या अंमलबजावणीबाबत दि.१८/०९/२०१५ रोजी साखर आयुक्त, पुणे यांचेकडे बैठक आयोजित करण्यात येऊन सदर बैठकीस महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, जिल्हा मध्यवर्ती बँका व राष्ट्रीय बँका यांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. त्यानुसार योजनेअंतर्गत राज्यातील १२३ साखर कारखान्यांना रु.१५९२.७८ कोटी इतकी कर्ज रक्कम बँकाकडून मंजूर झालेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ऊस तोडणी मजूरांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत

(२२) ३०४२६ (२२-१२-२०१५). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यभरातील ऊसतोडणी कामगार वाहतूकदार आणि मुकादमांनी त्यांच्या विविध मागण्यांसाठी संपावर जाण्याचा इशारा साखर संघाला माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ऊस तोडणी कामगार, वाहतूकदार व मुकादमांच्या मागण्या कोणकोणत्या आहेत,

(३) उक्त मागण्यांपैकी कोणकोणत्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या आहेत व उर्वरित मागण्यांबाबत कोणता निर्णय घेण्यात आला आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) होय.

(२) संघटनांनी मुख्यत्वे ऊस तोडणी व वाहतूकीच्या दरात वाढ करणेची मागणी केली आहे.

(३) राज्यातील ऊस तोड मजूरांच्या तोडणी, वाहतूकीचा दराचा करार दिनांक २४ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी झालेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कृषी उत्पन्न बाजार समितीने बेकायदेशीर सचिवाची नेमणूक केलेबाबत.

(२३) ३१४९६ (२२-१२-२०१५). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उदगीर कृषी बाजार समितीने बेकायदेशीरपणे सचिवाची नेमणूक केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर नेमणूकीबाबत जिल्हा उपनिबंधकांनी माहे जुलै, २०१५ मध्ये आक्षेप घेत संचालक मंडळाकडे खुलासा मागितला होता हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास लोकप्रतिनिधींनी सदर नेमणूकी संदर्भात शासनाने नियम भंग करून काम करणारे संचालक मंडळ बरखास्त करण्याबाबत पाठपुरावा केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास बाजार समिती बरखास्तीस लागणाऱ्या विलंबाची कारणे काय,

श्री. चंद्रकांत पाटील (१८-०२-२०१६) : (१) होय.

(२) सचिवांच्या बेकायदेशीर नेमणूकीची बाब निदर्शनास आल्यानंतर सदर नेमणूक तात्काळ रद्द करणेबाबत बाजार समितीस निर्देश देण्यात आले. त्यानुसार बाजार समितीने दि.९.१२.२०१४ रोजी सदर नियुक्ती रद्द केली आहे.

(३) व (४) बाजार समितीविरुद्ध प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र कृषि उत्त्पन्न पणन (विकास व विनियमन) अधिनियम, १९६३ च्या ४५ अन्वये बाजार समिती बरखास्त का करण्यात येऊ नये अशी नोटीस दि.१८.१.२०१६ रोजी बाजार समितीस देण्यात आलेली आहे.

सदर नोटीसच्या अनुषंगाने बाजार समितीकडून खुलासा प्राप्त झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

मुंबई विभागातील चार जिल्हा उपनिबंधक कार्यालय कक्षेत येणाऱ्या पतसंख्या, बेरोजगार सोसायट्या, हौसिंग सोसायट्या, प्राथमिक ग्राहक संख्या अशा वेगवेगळ्या संस्थांचे सर्वेक्षण केल्याबाबत

(२४) ३१८२९ (२२-१२-२०१५). **श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल) :** सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विभागातील चार जिल्हा उपनिबंधक कार्यालय कक्षेत येणाऱ्या पतसंख्या, बेरोजगार सोसायट्या, हौसिंग सोसायट्या, प्राथमिक ग्राहक संस्था अशा वेगवेगळ्या संस्थांचे सर्वेक्षण शासनमार्फत करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू सर्वेक्षणातून कोणत्या बाबी निदर्शनास आल्या आहेत व त्याअनुषंगाने पुढे शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) उपरोक्त सर्वेक्षणाचे काम अद्याप पूर्ण झाले नसल्यास याबाबतची सद्यस्थिती काय आहे व किती कालावधीत सर्वेक्षणाचे काम पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) सदर सर्वेक्षणात खालील बाबी आढळून आल्या आहेत :-

१. काही संस्था बंद असल्याचे आढळून आल्या.
२. काही संस्था पत्त्यावर नसल्याचे आढळून आल्या.
३. काही संस्था पत्त्यावर नाहीत, परंतु अन्यत्र जागेवर खात्याचे परवानगीशिवाय चालू असल्याचे आढळून आल्या.

वरीलप्रमाणे ज्या संस्था बंद, कार्यस्थगित तसेच पत्त्यावर नसल्याचे आढळल्या आहेत अशा संस्था महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १०२ अंतर्गत अवसायनात घेण्यात आलेल्या आहेत.

(३) सर्वेक्षण कामकाज पूर्ण करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भिवंडी (जि.ठाणे) येथील काही यंत्रमाग कारखाने बंद पडल्याबाबत

(२५) ३२७६८ (२२-१२-२०१५). श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने यंत्रमाग व्यवसायाकडे केलेले दुर्लक्ष यामुळे पावरलूम उद्योग संकटात सापडला असून यंत्रमाग कारखाने बंद पडत आहेत. याकडे राज्य व केंद्र सरकारचे लक्ष वेधण्यासाठी भिवंडी येथील यंत्रमाग चालक-मालकांनी १६ ते ३१ ऑगस्टपर्यंत ७ लाख यंत्रमाग व ३१० सायजिंग बंद ठेवून आंदोलन केल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ च्यासुमारास निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या बंदमुळे भिवंडी येथील ३ लाख कामगारांच्या पोटापाण्याचा प्रश्न निर्माण झाला हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यशासनाने उक्त प्रश्नांची दखल घेऊन भिवंडी तसेच राज्यातील यंत्रमाग चालक-मालक व कामगारांचे असणाऱ्या समस्या सोडविण्यासाठी तसेच राज्यात यंत्रमागांसाठी धोरण राबविण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१८-०३-२०१६) : (१) राज्य शासनाने यंत्रमाग व्यवसायासाठी वेगवेगळ्या योजना राबविल्या आहेत. त्यामध्ये ३००० यंत्रमागाच्या आधुनिकीकरणासाठी अर्थसहाय्य दिलेले आहेत. वस्त्रोद्योग धोरणांतर्गत यंत्रमाग घटकांना व्याज अनुदानाचा समावेश आहे. परंतु सदर कालावधीत आर्थिक मंदीमुळे भिवंडी येथील यंत्रमाग व सायजिंग युनिट बंद होते. हा पावसाळी कालावधी असल्याने कापडाची मागणी मंदावते. तथापि बाजारपेठेत कापडाची मागणी ऑक्टोबर नंतर निर्माण झाल्यामुळे यंत्रमाग पुन्हा सुरु झाले आहेत. यंत्रमाग व्यवसायाकडे शासनाचे कोणतेही दुर्लक्ष झालेले नाही.

(२) कारखाने बंद ठेवल्याने या काळातील मजूरीपासून कामगारांना वंचित रहावे लागले.

(३) भिवंडी पाँवरलूम संघर्ष समितीच्या विणकरांना/मालकांना रु.२५,०००/- खेळते भागभांडवल देणे, विज बिलात रु.१.८० पैसे प्रति युनिटप्रमाणे आकारणी करणे व कृत्रीम धाग्यावरील कर कमी करणे या तीन मागण्या होत्या. सदर मागण्यांपैकी खेळते भागभांडवल देण्याची शासनाची कोणतीही योजना अंमलात नाही. ऊर्जा विभागामार्फत शासन निर्णय दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१५

अन्वये प्रति युनिट रु.२.६६ पैसे प्रमाणे वीज दरात सुधारणा करण्यात आलेली आहे. त्याप्रमाणे कृत्रिम धाग्यावरील कर कमी करण्याची बाब केंद्र शासनाच्या अखत्यारितील असल्याने राज्य शासनाकडून कर कमी करता येत नाही.

राज्य शासनाच्या वस्त्रोद्योग धोरणांतर्गत यंत्रमाग उद्योगाच्या विकासाकरिता व्याज अनुदान व भांडवली अनुदान योजना सुरु केलेली आहे. तसेच साध्या यंत्रमागाचा दर्जा उंचावण्याकरिता योजना सुरु आहे. त्याचप्रमाणे रा.स.वि.नि. योजनेअंतर्गत राज्यातील ४२१ यंत्रमाग सहकारी संस्थांना ३३४.२९ कोटींचे अर्थसहाय्य मंजूर केलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात गुंतवणूक करणाऱ्या जपानी गुंतवणूकदारांसाठी

स्वतंत्र डेस्क सुरु करण्याबाबत

(२६) ३३४३१ (२२-१२-२०१५). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जपानी कंपन्यांना गुंतवणूक करताना कोणत्याही अडचणीचा सामना करावा लागू नये यासाठी स्वतंत्र डेस्क सुरु करण्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री यांनी केली असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ च्यासुमारास उजेडात आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.मुख्यमंत्री यांनी केलेल्या घोषणेनुसार शासनाने निर्णय घेऊन जपानी गुंतवणूकदारांसाठी स्वतंत्र डेस्क सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप, कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई (१८-०२-२०१६) : (१) व (२) राज्यात जपानी कंपन्यांना गुंतवणूक करताना कोणत्याही अडचणीचा सामना करावा लागू नये यासाठी स्वतंत्र डेस्क सुरु करण्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री यांनी केली असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ केली नाही.

तथापि, गुंतवणूक दारांना उद्योग क्षेत्रामध्ये गुंतवणूक करतांना कोणत्याही अडचणी येऊ नयेत यासाठी राज्य शासनाने "महाराष्ट्र उद्योग, व्यापार आणि गुंतवणूक सुविधा केंद्र (मैत्री)" सुरु केले आहे.

"मैत्री" व्यासपीठ सध्या उद्योगांकरिता माहिती/सुविधा केंद्र व गाऱ्हाणे निवारण करणारी यंत्रणा म्हणून काम करित आहे. जागतिक बँकेच्या "Ease of doing business" वर्गवारीत भारताचा क्रमांक उंचावण्यासाठी आणि "मेक इन महाराष्ट्र" घोषणा यशस्वी व्हावी म्हणून एकाच ठिकाणी सर्व मंजूऱ्या देणारे एक खिडकी व्यासपीठ म्हणून "मैत्री" ची व्याप्ती वाढविण्यात आली असून आता एक खिडकी योजनेद्वारे उद्योगांसाठी आवश्यक परवाने/नाहरकती देण्यात येणार आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अंजनगाव सुर्जी येथील अंबा सह.साखर कारखाना मर्या.

अंजनगाव सुर्जी बंद असल्याबाबत

(२७) ३३७४६ (२२-१२-२०१५). श्री.रमेश बुंदीले (दर्यापूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दर्यापूर मतदारसंघातील अंजनगाव सुर्जी येथील अंबा सह.साखर कारखाना मर्या. अंजनगाव सुर्जी हा साखर कारखाना शासनाची करोडो रुपये खर्च होवून बंद स्थितीत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात लोकप्रतिनिधी यांनी साखर कारखाना सुरु करण्याबाबत मा.सहकार व पणन मंत्री यांना दिनांक ११ डिसेंबर, २०१४ व १२ मार्च, २०१५ रोजी पत्राव्दारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अंजनगाव सुर्जी येथील अंबा सह.साखर कारखाना मर्या. अंजनगाव सुर्जी हा साखर कारखाना सुरु करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) सदर साखर कारखाना सन २००२-०३ च्या चाचणी गाळप हंगामानंतर बंद स्थितीत आहे.

(२) होय.

(३) सदर कारखाना हा अवसायनात असून महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेने सरफेशी अॅक्ट २००२ अंतर्गत कारखान्याची विक्री केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हवेली (ता.थेऊर) येथील यशवंत सहकारी साखर कारखान्याच्या जमीन विक्रीबाबत

(२८) ३३९१२ (२२-१२-२०१५). श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील हवेली तालुक्यातील थेऊर येथील यशवंत सहकारी साखर कारखान्याची ११४ एकर जमीन विक्री करण्याचे राज्य सहकारी बँकेने ९ जुलै ते १० ऑगस्ट, २०१५ च्या दरम्यान ई-टेंडरिंग प्रक्रिया राबविली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्य सहकारी बँकेने यशवंत सहकारी साखर कारखान्याची जमीन विक्री करतांना जमीनीची जास्त किंमत ठेवल्याने एकाही खरेदीदाराने सहभाग घेतला नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यशवंत सहकारी साखर कारखाना तातडीने सुरु करण्यासाठी शासनाने केलेली कार्यवाही वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) होय, अंशतः खरे आहे. महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., मुंबई ने सरफेसी अधिनियम २००२ अन्वये यशवंत सहकारी साखर कारखान्याची जमीन, इमारत, प्लॅट अँड मशिनरी वगळता ११६.७९ एकर अतिरिक्त जमीन जप्त करून, जमीन विक्रीचे अनुषंगाने दि.०७/०७/२०१५ व दि.२४/०८/२०१५ रोजीचे वर्तमानपत्रात व बँकेच्या वेबसाईटवर विक्री निविदा प्रसिध्द केलेली आहे.

(२) महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या पॅनलवरील मुल्यांकनकाराकडून जमीनीचे मूल्यांकन करून घेतले आहे. मुल्यांकन अहवालानुसार प्रथम बाजारभावाप्रमाणे व तद् नंतर रिलायझेबल दरानुसार निविदा प्रसिध्द करण्यात आली.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जालना एम.आय.डी.सी.मध्ये ६० टक्के स्थानिक कामगारांना

नोकरीत प्राधान्य मिळणे बाबत

(२९) ३४२१६ (२२-१२-२०१५). श्री.अर्जुन खोतकर (जालना) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जालना एम.आय.डी.सी.मध्ये ६० टक्के स्थानिक कामगारांना नोकरीत प्राधान्य मिळणे बाबत दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१५ रोजी नगरसेवक जगन्नाथ कारभारी चव्हाण यांनी जिल्हाधिकारी व वरिष्ठांना निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, औद्योगिक प्रकल्पासाठी संपादीत जमीन मालकांच्या मुलांनाही रोजगार मिळत नसून बाहेरच्या राज्यातील मजूरांना औद्योगिक वसाहतीमध्ये रोजगार दिला जातो, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दुष्काळग्रस्त जालना जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांच्या मुलांना रोजगार मिळणे आवश्यक आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी काय कारवाई झाली अथवा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुभाष देसाई (०५-०३-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

शासन निर्णय दिनांक १७ नोव्हेंबर, २००८ नुसार स्थानिक लोकांना विविध उद्योगामध्ये रोजगार दिला जात असल्याचे जिल्हाधिकारी, जालना यांनी कळविलेले आहे.

(३) जिल्हा उद्योग केंद्राने सर्व उद्योग घटकांना पर्यवेक्षकीय श्रेणीत किमान ५० टक्के व इतर श्रेणीत ८० टक्के स्थानिक लोकांनाच रोजगार देण्याबाबत निर्देश केलेले आहेत. तसेच महामंडळाच्या करारनाम्यातही स्थानिक कामगारांना प्राधान्य देण्याबाबत नमूद करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ऊसतोड कामगारांना मजुरीत वाढ केल्याबाबत

(३०) ३४४२३ (२१-०१-२०१६). श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातल्या ऊस तोडणी कामगारांच्या मजुरीत २० टक्के वाढ करण्याचा तसेच मुकादम आणि कंत्राटदारांच्या कमिशनमध्ये साडे अठरा टक्के वाढ करण्याचा निर्णय याबाबतीत नेमलेल्या लवादाने ऊसतोड कामगार व साखर कारखानदार यांच्या प्रतिनिधीसमोर दिनांक २४ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याशिवाय या लवादाने आणखी कोणते निर्णय घेतले आहेत,
- (३) असल्यास, हा करार किती वर्षासाठी घेण्यात आला आहे तसेच सदर निर्णय कामगारांना केव्हा लागू होणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०३-२०१६) : (१) होय.

- (२) राज्यातल्या ऊस तोडणी कामगारांच्या मजुरीत २० टक्के वाढ करण्याचा तसेच मुकादमांनी कंत्राटदारांच्या कमिशनमध्ये साडे अठरा टक्के वाढ करण्याचा निर्णय दिनांक २४/१०/२०१५ रोजी घेतला आहे.
- (३) सदरचा करार हंगाम २०१५-१६, २०१६-१७, २०१७-१८, २०१८-१९ व २०१९-२० या पाच वर्षांच्या कालावधीकरिता केलेला आहे. हंगाम २०१५-१६ पासून लागू आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जोगेश्वरी विकास सोसायटी, जोगेवाडी (ता.राधानगरी)

येथील सोसायटीच्या निवडणूकीबाबत

(३१) ३४४४१ (२२-१२-२०१५). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जोगेश्वरी विकास सोसायटी, जोगेवाडी (ता.राधानगरी) येथील सोसायटीचा निवडणूक कार्यक्रम ए.आर.फरंजणे यांनी चुकीच्या पद्धतीने जाहीर केला, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास सभासदांचा याबाबत सहकार प्राधिकरण, पुणे यांचेकडे बेकायदेशीर निवडणूक कार्यक्रम रद्द करणेबाबत गेली वर्षभर पाठपुरावा सुरु आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास सहकार प्राधिकरण, पुणे यांनी सदर निवडणूक कार्यक्रम रद्द करून फेर निवडणूक लावण्याबाबत शासन निर्णय घेईल काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१४-०३-२०१६) : (१) नाही.

- (२) अंशतः खरे आहे.

(३) संदर्भाधीन संस्थेची निवडणूक प्रक्रिया पूर्ण झालेली असल्याने ती रद्द करणे ही बाब शासनाच्या अधिकारक्षेत्रात नसल्याने महाराष्ट्र सहकारी संस्था (समितीची निवडणूक) नियम २०१४ मधील नियम ७८ मधील तरतुदीनुसार सक्षम न्यायव्यवस्थेकडे दाद मागण्याबाबत सचिव, राज्य सहकारी निवडणूक प्राधिकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी त्यांच्या दि.२६.५.२०१५ च्या पत्रान्वये तक्रारदारास कळविले आहे.

**इंदिरा गांधी सहकारी साखर कारखाना, तांबाळे (ता.भुदरगड)
गेली २ वर्षे बंद अवस्थेत असल्याबाबत**

(३२) ३४४४२ (२२-१२-२०१५). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) इंदिरा गांधी सहकारी साखर कारखाना, तांबाळे(ता.भुदरगड) गेली २ वर्षे बंद अवस्थेत आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास सुरवातीचे तीन वर्षे कारखाना प्रशासकाने चालवण्याचा प्रयत्न करून सुद्धा कारखान्याची आर्थिक घडी बसविता आली नाही हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास सदर कारखाना व्यक्ती अथवा शासन नियुक्त प्रशासक नेमून सर्वसामान्य ऊस उत्पादक व कार्माचारी यांचा आधारवड असणारा कारखाना पूर्ववत सुरु करण्याचा निर्णय शासन घेईल काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (११-०३-२०१६) : (१) होय.

- (२) इंदिरा गांधी सहकारी साखर कारखाना लि.तांबाळे, जि.कोल्हापूर या कारखान्यावर प्रशासकाची नियुक्ती करण्यात आलेली नाही. तथापि, कारखाना व्यवस्थापनाने गाळप हंगाम सन २००९-१० ते सन २०१३-१४ या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी कारखाना संयुक्त व्यवस्थापन पध्दतीने मे.इंम्पिरियल, स्पिरिटस प्रा.लि. कोईमत्तूर (तामिळनाडू) यांना चालविण्यासाठी दिलेला होता.
- (३) कारखाना भाडेतत्व/भागीदारीतत्व/सहभागीदारी तत्वावर चालविण्याचे प्रयत्न चालू आहेत.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर, सांगली, सातारा,सोलापूर, पुणे आणि नगर या सहा जिल्ह्यात
इथेनाॅलचे स्वतंत्र कारखाने सुरु करण्याबाबत**

(३३) ३४४८३ (२२-१२-२०१५). श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर, सांगली, सातारा, सोलापूर, पुणे आणि नगर या सहा जिल्ह्यात इथेनाॅलचे

स्वतंत्र कारखाने सुरु करण्याची मागणी मा. मुख्यमंत्री, सहकार मंत्री आदींकडे जैव इंधन संघटनेमार्फत माहे ऑगस्ट, २०१५ च्या शेवटच्या सप्ताहात केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यांत येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) होय, अंशतः खरे आहे. ऊसापासून थेट इथेनॉल निर्मिती धोरण स्वीकारणेबाबत जैव इंधन शेतकरी संघटना, कोल्हापूर यांना दि.९/१२/२०१५ चे पत्रान्वये मा.पंतप्रधान (भारत सरकार) यांना उद्देशून पत्र लिहिलेले असून त्याची प्रत मा.मुख्यमंत्री महोदयांना पृष्ठांकित केलेली आहे.

(२) सध्या मळीपासून इथेनॉल निर्माण केले जात आहे. ऊसाच्या रसापासून थेट इथेनॉल निर्मिती केल्यास सदर प्रकल्पांना परवानगी देण्याचे अधिकार हे केंद्र शासनाच्या अधिकार कक्षेतील विषय आहेत. तसेच जे अस्तित्वातील इथेनॉल प्रकल्प आहेत त्या प्रकल्पांचे आधुनिकीकरण करावे लागेल. त्यासाठी कारखान्यांना मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक करावी लागेल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर जिल्ह्यातील साखर कारखान्यांनी एफ.आर.पी. नुसार द्यावयाचा भाव व प्रत्यक्षात दिलेला भाव यातील तफावतीची रक्कम शेतकऱ्यांना देणेबाबत

(३४) ३४८५१ (२२-१२-२०१५). श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना एफ.आर.पी. प्रमाणे २१००/- रुपये भाव देण्यात यावा असे आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लातूर जिल्ह्यातील साखर कारखान्यांनी एफ.आर.पी. नुसार द्यावयाचा भाव व प्रत्यक्षात दिलेला भाव यातील तफावतीची रक्कम शेतकऱ्यांना देणे आवश्यक असतानाही अद्यापपर्यंत शेतकऱ्यांना फरकाची रक्कम दिलेली नाही अशी तक्रार सदर लोकप्रतिनिधी तसेच लातूर जिल्ह्यातील नेत्यांनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ८ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त बाबतीत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले तसेच ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना फरकाची रक्कम देण्यात दुर्लक्ष करणाऱ्या कारखान्यांवर शासन काय कारवाई करणार वा करीत आहे,

(४) असल्यास, शेतकऱ्यांना फरकाची रक्कम मिळावी यासाठी शासन काय उपाययोजना करणार वा करीत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) नाही. तथापि, लातूर जिल्ह्यातील ८ कारखान्यांनी हंगाम २०१४-१५ मध्ये हंगाम घेतलेला आहे. त्यापैकी ६ कारखान्यांनी FRP प्रमाणे संपुर्ण ऊस देयके शेतकऱ्यांना अदा केलेली आहेत. तर साईबाब शुगर्स, औसा व सिध्दी शुगर्स, अहमदपूर या २ कारखान्याकडे दि.१५/१/२०१६ अखेर FRP प्रमाणे एकूण रु.१४.७८ कोटी रक्कम थकीत आहे. FRP प्रमाणे रक्कम थकबाकी असलेल्या २ कारखान्यापैकी साईबाब शुगर्स, औसा या कारखान्यावर ऊस नियंत्रण आदेश, १९६६ मधील तरतुदीनुसार दि.३/७/२०१५ चे आदेशान्वये रु.१८११.४६ लाख रक्कमेची RRC कारवाई करण्यात आलेली आहे. तर सिध्दी शुगर्स, अहमदपूर या कारखान्याची सुनावणी सुरु आहे.

(४) हंगाम २०१४-१५ मध्ये गाळप घेतलेल्या कारखान्यांना FRP प्रमाणे दर अदा करणेसाठी केंद्र व राज्य शासनामार्फत खालील प्रमाणे मदत करण्यात आली आहे.

१. राज्य शासनाने सन २०१४-१५ च्या हंगामामधील ऊस खरेदी कर माफ केलेला आहे.

२. केंद्र शासनाने दि.२७.२.२०१५ च्या अधिसूचनेनुसार १४ लाख मे.टन कच्च्या साखरेच्या निर्यातीसाठी प्र.मे.टन रु.४०००/- प्रमाणे अनुदानाचा निर्णय घेतला आहे व राज्य शासनाने दि.२३/६/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१०००/- प्रमाणे निर्यात अनुदान देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

३. केंद्र शासनाने सन २०१४-१५ साठी दि.२३.०६.२०१५ अन्वये सॉफ्ट लोन योजनेचे पॅकेज जाहीर केलेले असून त्याअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या कर्ज रकमेवर १०% प्रमाणे होणाऱ्या पहिल्या वर्षाच्या व्याजाची रक्कम अनुदान म्हणून केंद्र शासन देणार आहे. या योजनेअंतर्गत पुढील ४ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनामार्फत देण्याचा निर्णय शासन निर्णय दि.३०/७/२०१५ अन्वये घेतला आहे. तसेच सन २०१४-१५ मध्ये हंगाम घेतलेले परंतु सन २०१३-१४ मध्ये बंद असलेले २२ कारखान्यांना आणि या दोन्ही योजनांचा लाभ न मिळू शकलेल्या ६ कारखान्यांनाही सदर योजनेप्रमाणे लाभ होणेसाठी कर्ज योजना राबविण्याचा आणि ५ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनामार्फत देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे. या योजनेअंतर्गत एकूण १३७ कारखान्यांना बँकाकडून रु.१६५७.९५ कोटी रकमांचे कर्ज वितरीत झाले असून त्यावरील व्याज अनुदान वरीलप्रमाणे देण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मुस्लीम शाह छप्परबंद (विमुक्त-१४) या जातीचे
विमुक्त जाती प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत

(३५) ३४८९५ (१८-०१-२०१६). श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.गोवर्धन शर्मा (अकोला पश्चिम), श्री.बंटी भांगडिया (चिमूर), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मुस्तीम शाह छप्परबंद (विमुक्त-१४) या जातीचे विमुक्त जाती प्रमाणपत्र

मिळत नाही व वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याकरिता अडीअडचणी येत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त अडचणी दूर होत नसल्याने दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१५ पासून धरणे आंदोलन करणार असल्याबाबत अन्जुमन मुस्लिम शाह बिरादरी महाराष्ट्र या संघटनेने दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी व त्या सुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(४) असल्यास, मुस्लीम शाह छप्परबंद जातीच्या उक्त अडचणी दूर करण्यासाठी कोणती उपाययोजना करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(५) अद्याप, याबाबत चौकशी अथवा उपाययोजना करण्यात आली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (११-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम २०१२ विहित करण्यात आले असून या नियमानुसारच जातपडताळणीचे कामकाज करण्यात येते.

सदर नियमानुसार जातप्रमाणपत्र व जातवैधता प्रमाणपत्र मिळण्याकरिता आवश्यक ते जातीचे पुरावे, कागदपत्रे देण्यात आल्यास, सदर प्रमाणपत्र प्राप्त होण्यास कोणतीही अडचण उद्भवत नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती या प्रवर्गातील व्यक्ती ह्या उदरनिर्वाहाकरिता भटकंती करत असल्याने त्यांना जातीचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी सोयीचे व्हावे याकरिता ते ज्या ठिकाणी वास्तव्य करीत असतील त्या गावच्या ग्रामपंचायतीच्या ग्रामसेवकाने दिलेले प्रमाणपत्र एक पुरावा म्हणून ग्राह्य धरण्याबाबतच्या सूचना दि.१/१०/२००८ च्या शासन निर्णयामध्ये दिलेल्या असून यानुसार कार्यवाही करण्याबाबत पुन्हा दि.२२/९/२०१५ च्या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना सूचना दिल्या आहेत. तसेच या विभागाच्या दि.१/९/२०१५ च्या शासन पत्रान्वये मुस्लिम (शाह किंवा फकीर किंवा छप्परबंद) समाजास विमुक्त जाती प्रमाणपत्रे विहित कालावधीत मिळण्याबाबत सर्व संबंधितांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील जात पडताळणी समित्यांचे गठन लांबले बाबत

(३६) ३५५६८ (२३-१२-२०१५). श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यामध्ये प्रत्येक जिल्ह्यासाठी एक जात पडताळणी समितीची घोषणा नोव्हेंबर २०१४ मध्ये मुख्यमंत्री महोदयांनी केली होती हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास सदर प्रत्येक जिल्ह्यात एक अशी जात पडताळणी समिती अध्याप गठीत झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सध्या अस्तित्वात असलेल्या विभागीय जात पडताळणी समित्यांमध्ये अध्यक्ष, उपआयुक्त तथा सचिव, सदस्य सचिव यांची काही पदे रिक्त आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शासनाने यावर काय कार्यवाही केली वा करत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१८-०२-२०१६) :(१) होय.

- (२) शासन आदेश दि.२.३.२०१५ अन्वये जिल्हानिहाय जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्या स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आलेला असून, या समित्यांकरीता आवश्यक पदे निर्माण करण्यात येत आहेत. समित्यांसाठी आवश्यक पदनिर्मिती होताच सदर समित्या कार्यान्वित होऊन त्यावर अधिकारी / कर्मचारी यांची नियुक्ती करण्यात येईल.
- (३) सदरस्थितीत विभागीय जात पडताळणी समित्यांच्या अध्यक्षांची ११, सदस्यांचे ०१ तर सदस्य सचिवांची ०४ पदे रिक्त आहेत. रिक्त पदांचा कार्यभार अन्य अधिकाऱ्यांकडे सोपवून समित्यांचे कामकाज पार पाडण्यात येत आहे.
- (४) समित्यांची रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बंद पडलेले लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी उपाययोजना राबविण्याबाबत

(३७) ३५६२१ (२२-१२-२०१५). श्री.बाळासाहेब सानप (नाशिक पूर्व) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक विभागातील ४७४५ लघु उद्योग बंद पडल्याचे माहे सप्टेंबर २०१५ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बंद पडलेल्या लघु उद्योगामुळे २८७३८ कामगार बेरोजगार झालेले आहेत हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नाशिक विभागातील उद्योग पुर्ववत सुरु करण्याबाबत शासनाकडून कोणती धोरणात्मक उपाययोजना करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास विलंबाची कारणे कोणती ?

श्री. सुभाष देसाई (१५-०३-२०१६) :(१), (२) व (३) नाशिक विभागामध्ये ३४,४३४ इतके लघु उद्योग सुरु असून, लघु उद्योगांच्या पाचव्या प्रगणनेचे काम सुरु आहे.

मुंबई सहाय्यक उपक्रम (खास उपबंध) अधिनियम, १९५८ नुसार बेकारीस प्रतिबंध करण्यासाठी किंवा बेकारीचे निवारण करण्यासाठी उपाययोजना म्हणून आजारी उद्योग घटकास सहाय्यक उपक्रम घोषित करण्यात येते.

सामुहिक प्रोत्साहन योजना २०१३ अंतर्गत राज्यातील सर्व उद्योगांना व्याज अनुदान, विद्युत शुल्क, मुद्रांक शुल्क, विज दरात व वॉट परताव्यात सवलत/सुट व इतर सुविधा देण्यात येतात.

तसेच औद्योगिक धोरण २०१३ नुसार पुनरुज्जीवन्क्षम नसलेल्या तसेच बंद घटकांसाठी विशेष अभय योजना (Special Amnesty Scheme) शासन निर्णय, दिनांक ०२/०५/२०१३ च्या शासन निर्णयान्वये विशेष अभय योजना जाहीर करण्यात आली होती. त्याचा कालावधी ३१ मार्च, २०१४ पर्यंत होता. त्यांस १४ ऑगस्ट, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ३१ मार्च, २०१५ पर्यंत राबविण्यात आली असून त्यामध्ये नाशिक विभागातील एकूण २१ घटकांना लाभ देण्यात आला.

नाशिक विभागातील ४७४५ लघु उद्योग बंद पडल्याचे अंशतः खरे आहे.

दरम्यान शासनाने नवीन १) माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञान सहायभूत सेवा धोरण २०१५ दिनांक २५/०८/२०१५ रोजी, २) किरकोळ व्यापार धोरण-२०१६, दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६, ३) भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर (अनुसूचित जाती/जमाती) उद्योजकांसाठी विशेष सामुहिक प्रोत्साहन योजना, दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१६, ४) उद्योगांना सर्व मंजुर्या एकाच ठिकाणी देण्यासाठी एक खिडकी योजना राबविणे - "मैत्री कक्ष" सक्षम करणे, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी जाहीर करण्यात आले आहेत. इलेक्ट्रॉनिक्स धोरणास मंत्रीमंडळानी मंजूरी दिली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भंडारा जिल्ह्यातील साकोली पंचायत समिती अंतर्गत रमाई अनुसूचित जाती व नवबौद्ध
आवास योजनेअंतर्गत प्रलंबित प्रकरणांबाबत**

(३८) ३६१०४ (२३-१२-२०१५). श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा जिल्ह्यातील साकोली पंचायत समिती अंतर्गत सन २०१३-१४ अंतर्गत रमाई अनुसूचित जाती व नवबौद्ध आवास योजनेअंतर्गत ५२७ पैकी ३६६ प्रकरणे प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अशाप्रकारच्या मंजूर झालेल्या प्रलंबित प्रकरणासाठी शासन स्तरावरून निधीची तरतुद करण्यासाठी शासन कोणती कार्यवाही केली वा करणार आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१६-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

(२) मंजूर घरकुले पूर्ण करण्याकरिता आवश्यक निधी जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, भंडारा यांच्याकडे उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्यादीत पुणे या संस्थेचा निधी बंद असल्याबाबत

(३९) ३६२६२ (२३-१२-२०१५). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्यादीत पुणे या संस्थेचा शासनाने शिक्षण निधी बंद केला आहे हे खरे आहे काय, असल्यास, त्या ऐवजी दुसरी कोणती तरतुद करण्यात आली आहे काय,

(२) असल्यास, इतर राज्यामध्ये राज्य सहकारी संघांना त्या त्या राज्याचे शासन अनुदान देत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, महाराष्ट्र सहकारी संस्थेत अध्यापपर्यंत अनुदान का दिले नाही तसेच सदर संस्थेच्या कर्मचा-यांचे निधी अभावी मागील ७ ते ८ महिन्यांचे वेतन प्रलंबित आहे हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर कर्मचा-यांचे वेतन देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२१-०३-२०१६) :(१) सहकारी संस्था १९६० मधील दुरुस्तीमुळे शिक्षणनिधी अंशदान बंद झाले आहे. अधिनियमातील दुरुस्तीनंतर कलम २४ (अ) समाविष्ट करण्यात आले आहे.शासनाने दि.१०.९.२०१४ व २.३.२०१५ चे अधिसूचनांन्वये कलम २४ (अ) (१) नुसार एकूण ९ संस्थांना प्रशिक्षणासाठी अधिसूचित केले आहे. त्यामध्ये महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाचाही समावेश आहे. तसेच महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाची दि.१४.३.२०१३ पूर्वीची थकीत शिक्षण निधी वसूल करण्यासाठी कलम ६८ (५) ची तरतुद करण्यात आली आहे. थकीत शिक्षण निधी वसुलीकरीता महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ मर्या.पुणे या संस्थेच्या तसेच त्यांचे अंतर्गत असणाऱ्या केंद्रांतील अधिकारी/सेवक यांना कलम १५६ (१) व (२) चे अधिकार दि.१६.५.२०१५ च्या अधिसूचनेनुसार प्रदान केले आहेत.

(२) मध्य प्रदेश सहकारी संघ मर्या., भोपाळ, आंध्र प्रदेश सहकारी संघ मर्या., हैद्राबाद, राजस्थान सहकारी संघ मर्या., जयपूर या संघांना त्या त्या राज्याचे शासनाकडून काही प्रमाणात अनुदान मिळते.

(३) व (४) होय. सदर संस्था महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० अंतर्गत नोंदणीकृत संस्था आहे. महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघाने प्रशिक्षणाचे कार्यक्रम राबवून तसेच शिक्षण निधीची मागील थकबाकी वसूल करून निधी उभारणी करणे अपेक्षित असून त्याद्वारे कर्मचाऱ्यांचे वेतन भागविणे आवश्यक आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य शासनाची विविध कार्यालये, शासकीय उपक्रम, स्वायत्त संस्थांसाठी
लागणा-या विविध वस्तुंची खरेदी करण्याबाबत

(४०) ३६८७५ (२०-०१-२०१६). श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य शासनाची विविध कार्यालये, शासकीय उपक्रम, स्वायत्त संस्था इत्यादींसाठी लागणा-या विविध वस्तुंची खरेदी करण्याबाबत तयार करण्यात आलेल्या नवीन खरेदी धोरणास दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी शासनाने मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या धोरणाचे एकंदर स्वरूप काय आहे व त्याची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, या धोरणाची राज्यात अंमलबजावणी करण्यात आली नसल्यास किती कालावधीत अंमलबजावणी होणार आहे व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. सुभाष देसाई (२५-०२-२०१६) : (१) होय.

(२) धोरणाचे काही ठळक मुद्दे खालीलप्रमाणे आहेत :-

अ) खरेदी नियमपुस्तिकेत संबंधित खरेदीदार विभागांना रु.५ हजार पर्यंतच्या किंमतीच्या वस्तु निविदा/दरपत्रके न मागविता थेट जागेवर खरेदी करण्याची मुभा देण्यात आली आहे. परंतु अशा वस्तुंची एकूण खरेदी त्या त्या आर्थिक वर्षात रु.५०,०००/- पेक्षा जास्त नसावी.

ब) एका आर्थिक वर्षात एका वस्तुंच्या खरेदीची रु.५ हजार ते रु.३ लाखापर्यंत मूल्य असल्यास किमान ३ दरपत्रके मागवून खरेदी करण्यास मुभा देण्यात आली आहे. तसेच रु.३ लाखापर्यंत कोणत्याही वस्तुंची खरेदी DGS & D कडील दरकराराच्या आधारे करण्याची खरेदीदार विभागांना मुभा देण्यात आली आहे. तसेच रु.३ लाखापेक्षा जास्त किंमत असलेल्या व DGS & D च्या दर करारावर उपलब्ध असलेल्या केवळ ब्रॅंडेड वस्तुंची रु.१ कोटीपर्यंतची वार्षिक खरेदी करता येईल. मोटार वाहन (कार) साठी रु.१ कोटीची मर्यादा ठेवण्यात आलेली नाही.

क) रु.३ लाखापेक्षा अधिक खरेदी किंमत असलेल्या वस्तुंकरीता ई-निविदा प्रणालीचा वापर करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे.

ड) शासनाचे अंगीकृत व्यवसाय अंतर्गत नमुद असलेली महामंडळे/उपक्रमांनी त्यांनी उत्पादीत केलेल्या वस्तुंसाठी निविदेत सहभाग घेतल्यास त्यांच्यासाठी एकूण खरेदीच्या ३० टक्के खरेदी एल-१ दराने राखीव ठेवण्यात आली आहे.

ई) उक्त महामंडळांपैकी केवळ महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ/महासंघ (महाटेक्स) यांच्या ११ वस्तुंसाठी आरक्षण ठेवण्यात आले असून त्यांच्या वस्तुंची दरनिश्चिती मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेकडून (C.S.P.O.) करण्यात येणार आहे.

फ) तसेच अंध व अपंग यांच्या धर्मादाय संस्था यांनी उत्पादीत केलेल्या वस्तुंना आरक्षण देण्यात आले असून त्यांच्या वस्तुंची दरनिश्चिती मध्यवर्ती भांडार खरेदी संघटनेकडून (C.S.P.O.) करण्यात येणार आहे.

(३) यासंदर्भात दिनांक ३०/१०/२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये खरेदी धोरण राज्यास लागू केले असून सदर धोरणाची अंमलबजावणी दिनांक १/११/२०१५ पासून करण्यात आली आहे.

ओबीसी विद्यार्थ्यांकरिता शिक्षण फी, परीक्षा फी प्रतिपूर्ती योजनेबाबत

(४१) ३७०५७ (२३-१२-२०१५). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ओबीसी विद्यार्थी विशेष करून व्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांकरिता शिक्षण फी, परीक्षा फी प्रतिपूर्ती योजनेचा आधार आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या योजनेकरिता ओबीसी पालकांची उत्पन्न मर्यादा साडेचार लक्ष वरून सहा लक्ष करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या योजनेचा लाभ ओबीसी विद्यार्थ्यांना केव्हापासून मिळणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (२०-०२-२०१६) : (१) खाजगी विनाअनुदानित शिक्षण संस्थेत व्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिकणाऱ्या इतर मागासवर्ग विद्यार्थ्यांकरिता राज्य शासनाची शिक्षण फी, परीक्षा फी योजना सन २००६-०७ पासून लागू करण्यात आली आहे.

(२), (३) व (४) इतर मागासवर्ग विद्यार्थ्यांकरिता राज्य शासनाच्या शिक्षण फी, परीक्षा फी योजनेतर्गत पालकांची उत्पन्न मर्यादा सद्यस्थितीत रुपये ४.५० लाख आहे. सदर मर्यादा रुपये ४.५० लाखावरून रुपये ६.०० लाख करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

सहकारी खरेदी विक्रीसंघ आर्णी येथील मतदार यादीत गैरव्यवहारामुळे निवडणूक प्रक्रियेला स्थगिती देणेबाबत

(४२) ३७०८७ (२२-१२-२०१५). श्री.राजू तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) स्थानिक प्रतिनिधी, आर्णी यांनी सहकारी खरेदी विक्रीसंघ आर्णी येथील मतदार यादीत गैरव्यवहार असल्यामुळे निवडणूक प्रक्रियेस स्थगिती मिळणेबाबत मा.जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, यवतमाळ यांचेकडे दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१५ रोजीच्या निवेदनाद्वारे मागणी केली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निवेदनाद्वारे ता.आर्णी खरेदी विक्रीसंघाच्या मतदार यादीत आर्णी तालुक्या बाहेरील नागरिकांची देखील नोंद झाल्याचे नमूद केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मा.जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, यवतमाळ यांनी वरील नमूद बाबींचा विचार करून काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०३-२०१६) :(१) व (२) होय.

(३) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, यवतमाळ यांनी दि.१३.१०.२०१५ रोजीच्या नोटीसीद्वारे सहायक निबंधक, सहकारी संस्था, ता.आर्णी यांना दि.१६.१०.२०१५ रोजी सुनावणी देवून प्राप्त निवेदनासंदर्भात त्यांना लेखी अहवाल दाखल करण्याचे निर्देश देण्यात आले होते. त्या अनुषंगाने त्यांनी आर्णी तालुका खरेदी विक्री संघ मर्यादित या संस्थेच्या नमुना आय रजिस्टरमध्ये एकाच सभासदाचे दोनवेळा नाव असल्यामुळे मतदार यादीमध्ये देखील दोनवेळा नाव आल्याचे तसेच मतदारयादीत आर्णी तालुक्याबाहेरील सभासदांची नोंद आढळून आली नसल्याचा अहवाल दिला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती कृषी उत्पन्न बाजार समितीत मार्च, २०१५ पर्यंत सेस थकीत असलेल्या
खरेदीदाराकडून व्याजाच्या रक्कमेची वसुली न करता त्यांच्या परवान्याचे
नुतनीकरण करण्यात आल्याबाबत**

(४३) ३७१८४ (२२-१२-२०१५). डॉ.सुनिल देशमुख (अमरावती) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती कृषी उत्पन्न बाजार समितीत खरेदीदाराकडे मार्च, २०१५ पर्यंत सेस थकीत असलेल्या खरेदीदाराकडून व्याजाच्या रक्कमेची वसुली न करता त्यांच्या परवान्याचे नुतनीकरण करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर परवान्याचे नुतनीकरण करण्यात अनियमितता झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनियमितपणे परवान्याचे नुतनीकरण करणा-या अधिका-यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१८-०२-२०१६) :(१) नाही. ज्या खरेदीदाराने मुद्दल सेसची रक्कमेचा भरणा केलेला आहे. केवळ अशाच खरेदीदारांच्या परवान्यांचे नुतनीकरण करण्यात आले आहे.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासकीय वसतीगृह व स्वयंसेवी संस्थेतील वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना सम न्यायाच्या पध्दतीने शासन भोजन व्यवस्थेवरील अनुदान देणेबाबत

(४४) ३७८८४ (२३-१२-२०१५). डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील सामाजिक न्याय विभागाच्यावतीने चालविण्यात येणाऱ्या वसतीगृहामध्ये भोजन व्यवस्थेसाठी प्रति विद्यार्थी खाजगी कंत्राटदारांना ४००० ते ४२०० रुपये प्रतिमहिना दराने शासन देय रक्कम देते, त्याचप्रमाणे स्वयंसेवी संस्थामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना प्रति विद्यार्थी ९००/- रुपये प्रति माह देते असे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महागाई निर्देशांक व विद्यार्थी वयोगटाप्रमाणे शासकीय वसतीगृह व स्वयंसेवी संस्थेतील वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना सम न्यायाच्या पध्दतीने शासन भोजन व्यवस्थेवरील अनुदान देणेबाबत शासनाची भूमिका व धोरण काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजकुमार बडोले (१६-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) शासकीय वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांच्या भोजन व्यवस्थेसाठी निविदेत ठरवल्याप्रमाणे भोजन कंत्राटदारांना शासन देय रक्कम देते.

अनुदानित वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांसाठी भोजन व्यवस्था संबंधित संस्थेने करणे अपेक्षित असून, अनुदानित वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना प्रती विद्यार्थी ९००/- रुपये प्रति माह परिपोषण अनुदान शासन देते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंदनगर, पुणे येथील भाजी मंडईतील हप्ते वसुलीची चौकशी करण्याबाबत

(४५) ३७९०४ (२२-१२-२०१५). श्री.जगदीश मुळीक (वडगाव शेरी), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर) : सन्माननीय पणन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंदनगर, पुणे येथील भाजी मंडईतील हप्ते वसुलीची चौकशी करण्याबाबतचे आदेश पणन राज्यमंत्री यांनी दि. २२.०७.२०१५ रोजी वा त्यासुमारास पणन मंडळाच्या व्यवस्थापकीय संचालकांना दिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत केलेल्या चौकशीमध्ये नेमके काय निष्पन्न झाले आहे व दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केलेली आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२१-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) चंदनगर भाजी मार्केट येथील मोकळ्या जागेतील भाजी मार्केटचा डेलीपास वसुलीचा ठेका पुणे महानगरपालिकेच्या ठरावाप्रमाणे ३ वर्षांच्या मुदतीसाठी मक्तेदारास दिलेला आहे. त्याप्रमाणे मक्तेदाराकडून महानगरपालिकेने ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे या मार्केटमध्ये माल विक्रीस आणणाऱ्या शेतकऱ्यांकडून डेलीपास फी वसूल करण्यात येते. यासंदर्भात करण्यात आलेल्या चौकशीमध्ये महानगरपालिकेस मक्तेदार दोषी न आढळल्याने त्यांचेविरुद्ध कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नाही.

मराठवाड्यातील ५० टक्के साखर कारखाने अडचणीत असल्याबाबत

(४६) ३७९६६ (२२-१२-२०१५). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मराठवाड्यातील सततच्या दुष्काळी परिस्थितीमुळे, ऊस लागवडीचे अत्यंत कमी क्षेत्र असल्यामुळे तसेच साखर कारखान्यांच्या संचालक मंडळाकडे मजुरांचे वेतन/मजुरी देण्यासाठी आर्थिक स्थिती हालाकीची असल्याने ५० टक्के कारखाने गाळपासाठी पुढे येणार नसल्याची बाब मंडळाचे बैठकीनंतर समोर आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अशा स्थितीतील कारखाने नियमित सुरु ठेवण्यासाठी शासनाने कोणती पावले उचलली व बंद कारखाने पूर्ववत सुरु ठेवण्यासाठी शासनाने द्यावयाच्या मदतीसंबंधी निर्णय घेतला आहे काय, असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत

श्री. चंद्रकांत पाटील (१५-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील इतर मागास वर्गीय व विमुक्त भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांना

शिष्यवृत्तीसाठी नॉन क्रिमीलेअरची मर्यादा वाढविण्याबाबत

(४७) ३७९६८ (२३-१२-२०१५). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी), श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.सुनिल देशमुख (अमरावती) : सन्माननीय सामाजिक न्याय मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील इतर मागास वर्गीय व विमुक्त भटक्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीसाठी नॉन क्रिमीलेअरची सध्या असलेली ४ लाख रुपयांची मर्यादा ६ लक्ष रुपये

करण्यात येईल असे आश्वासन मा.राज्यमंत्री महोदयांनी सभागृहास दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने विद्यार्थ्यांच्या हिताचा विचार करून शासन निर्णय काढला आहे काय,

(३) असल्यास, तो निर्णय सर्व सन्माननीय सदस्यांना देण्यात आला आहे काय,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. राजकुमार बडोले (२०-०२-२०१६) : (१) खाजगी विनाअनुदानित शिक्षण संस्थेत शिकणाऱ्या विजाभज व इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेतर्गत पालकांची उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ४.५० लाखावरून रुपये ६.०० लाख करण्यासंदर्भात मा.राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांनी मार्च २०१५ अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात सभागृहात आश्वासन दिले होते.

(२) सदर योजनेतर्गत पालकांची उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ४.५० लाखावरून रुपये ६.०० लाख करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील लाखो शेतकऱ्यांना वाजवी व किफायतशीर मूल्याची (एफआरपी) रक्कम देण्यासाठी केंद्र शासनाने १९८३ कोटी रुपयांचे कर्ज जाहीर केलेबाबत

(४८) ३८४१९ (२२-१२-२०१५). श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील लाखो शेतकऱ्यांना वाजवी व किफायतशीर मूल्याची (एफआरपी) रक्कम देण्यासाठी केंद्र शासनाने १९८३ कोटी रुपयांचे कर्ज जाहीर केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कर्जाचे एक वर्षाचे व्याज केंद्र शासन व चार वर्षांचे व्याज राज्य सरकार देणार आहे, हे खरे आहे काय,

(३) परंतु राज्य शासनाने दिलेल्या हमीवर राष्ट्रीयकृत बँकांचा विश्वास नसल्याने व त्या बँका साखर कारखान्यांना कर्ज द्यायला तयार नसल्याने ऊसाची थकीत बिले मिळण्यास अडचणी आल्या असून शेतकरी हवालदिल झाला असल्याचे माहे ऑगस्ट २०१५ च्या शेवटच्या आठवड्यात समोर आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासन कोणती भूमिका घेणार आहे वा घेत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१) व (२) होय. केंद्र शासनाने दि.२३/६/२०१५ चे अधिसूचनेअन्वये गाळप हंगाम २०१४-१५ मधील एफ.आर.पी. प्रमाणे ऊस बिलाची देयबाकी शेतकऱ्यांना अदा करण्यासाठी साखर कारखान्यांना रु.६००० कोटी इतक्या रकमेची कर्ज योजना जाहीर केलेली आहे. सदर योजनेअंतर्गत राज्यातील १२३ साखर कारखान्यांना रु.१५९२.७८ कोटी इतकी कर्ज रक्कम मंजूर झालेली आहे. केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेनुसार पात्र साखर

कारखान्यांच्या कर्जावरील एक वर्षाचे व्याज केंद्र शासन व चार वर्षाचे व्याज राज्य शासन देणार आहे.

(३) व (४) नाही. केंद्र शासन अधिसूचना दि.२३/६/२०१५ व शासन निर्णय दि.३०/७/२०१५ मध्ये नमूद केल्यानुसार जे साखर कारखाने एन.पी.ए. मध्ये आहेत त्या कारखान्यांच्या कर्ज रकमेस शासन थकहमी मिळाल्यास योजनेचा लाभ घेता येईल. शासन थकहमीबाबत संबंधित अधिसूचना व शासन निर्णयामध्ये नमूद अटी व शर्तीच्या आधारे कर्ज रकमेस शासन हमी देण्याची तरतूद आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर जिल्ह्यातील श्रावणबाळ योजनेत निवड झालेल्या लाभार्थ्यांना
अनुदानाचे वाटप झाले नसल्याबाबत**

(४९) ३८५६१ (२३-१२-२०१५). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय विशेष सहाय्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाच्या श्रावणबाळ योजनेत निवड झालेल्या कोल्हापूर जिल्ह्यातील लाभार्थ्यांना एक वर्ष लोटले तरी अद्याप अनुदानाचे वाटप झाले नसल्याने निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या पात्र लाभार्थ्यांना अनुदान न मिळण्याचे कारण काय आहे,
- (३) असल्यास, या पात्र लाभार्थ्यांना तातडीने अनुदान देण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. राजकुमार बडोले (१८-०२-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**एफआरपी नुसार ऊसाची थकबाकी २४९ कोटीवर पोहचल्याने
संकटात सापडलेले साखर कारखाने**

(५०) ३९४०४ (२२-१२-२०१५). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय सहकार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) साखरेचे बाजारातील दर दिवसेंदिवस कमी होत असल्याने अहमदनगर जिल्ह्यातील साखर कारखाने संकटात सापडले असून, शासनाने जानेवारी २०१५ च्या सुमारास जाहिर केल्याप्रमाणे एफआरपी नुसार ऊसाला भाव देणे, कारखान्यांना शक्य न झाल्याने एप्रिल, २०१५ पर्यंत थकबाकीची रक्कम २४९ कोटीवर पोहचली असून अशा साखर कारखान्यांची संख्या १७ इतकी आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, निसर्गाच्या अवकृपेमुळे तसेच कारखान्यांना ऊस देवूनही पैसे न मिळाल्यामुळे शेतकरी आर्थिक अडचणीत सापडला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास चोकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार साखर कारखान्यांच्या अडचणीतून शेतकऱ्यांची आर्थिक अडचण दूर करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२६-०२-२०१६) : (१), (२) व (३) हंगाम २०१४-१५ मध्ये राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय बाजारामध्ये साखर व उपपदार्थांच्या दरात घसरण झालेली होती. निधीच्या कमतरतेमुळे साखर कारखान्यांना शेतकऱ्यांची FRP देयके अदा करता आली नाहीत.

अहमदनगर जिल्ह्यातील सन २०१४-१५ चा गाळप हंगाम घेतलेल्या १९ साखर कारखान्यांकडे माहे एप्रिल, २०१५ अखेर FRP प्रमाणे रु.४४४.१० कोटी देयके थकित होती. वरील कारणामुळे साखर कारखान्यांना शेतकऱ्यांची FRP देयके अदा करता आली नाही.

(४) हंगाम २०१४-१५ मध्ये गाळप घेतलेल्या कारखान्यांना FRP प्रमाणे दर अदा करणेसाठी केंद्र व राज्य शासनार्फत खालीलप्रमाणे मदत करण्यात आली आहे.

१. राज्य शासनाने सन २०१४-१५ च्या हंगामामधील ऊस खरेदी कर माफ केलेला आहे.

२. केंद्र शासनाने दि.२७.२.२०१५ च्या अधिसूचनेनुसार १४ लाख मे.टन कच्च्या साखरेच्या निर्यातीसाठी प्र.मे.टन रु.४०००/- प्रमाणे अनुदानाचा निर्णय घेतला आहे व राज्य शासनाने दि.२३/६/२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१०००/- प्रमाणे निर्यात अनुदान देण्याचा निर्णय घेतला आहे.

३. केंद्र शासनाने सन २०१४-१५ साठी दि.२३.०६.२०१५ अन्वये सॉफ्ट लोन योजनेचे पॅकेज जाहीर केलेले असून त्याअंतर्गत मंजूर होणाऱ्या कर्ज रकमेवर १०% प्रमाणे होणाऱ्या पहिल्या वर्षाच्या व्याजाची रक्कम अनुदान म्हणून केंद्र शासन देणार आहे. या योजनेअंतर्गत पुढील ४ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनार्फत देण्याचा निर्णय शासन निर्णय दि.३०/७/२०१५ अन्वये घेतला आहे. तसेच सन २०१४-१५ मध्ये हंगाम घेतलेले परंतु सन २०१३-१४ मध्ये बंद असलेले २२ कारखान्यांना आणि या दोन्ही योजनांचा लाभ न मिळू शकलेल्या ६ कारखान्यांनाही सदर योजनेप्रमाणे लाख होणेसाठी कर्ज योजना राबविण्याचा आणि ५ वर्षांचे व्याज अनुदान राज्य शासनार्फत देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतलेला आहे. या योजनेअंतर्गत एकूण १३७ कारखान्यांना बँकाकडून रु.१६५७.९५ कोटी रकमांचे कर्ज वितरीत झाले असून त्यावरील व्याज अनुदान वरीलप्रमाणे देण्यात येणार आहे.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव
महाराष्ट्र विधानसभा.